

ผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน

นายพรเทพ สมเชื้อเวียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุรวิทยาคาร

พ.ศ. 2542

ISBN 974-281-311-6

The Effects of Credit Card on Consumption Expenditure

Mr. Pornthep Somchirvieng

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics**

Department of Economics

Graduate School Dhurakijpundit University

1999

ISBN 974-281-311-6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของนวัตกรรมการคิดต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน

โดย นายพรเทพ สมเชื้อเวียง

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ฉวีวรรณ สายบัว

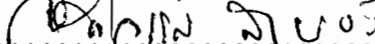
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ประธานกรรมการ

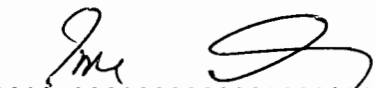
(รศ.ดร.สรยุทธ มั่นพันธ์)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผศ.ดร.ฉวีวรรณ สายบัว)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

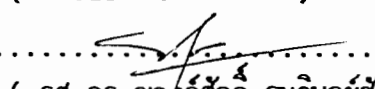
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิวัฒน์)

กรรมการ ผู้แทนทบวงฯ

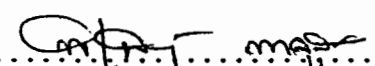
(ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง)

กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

(รศ.ดร.ณรงค์ศักดิ์ อินวิบูลย์ชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.พรพันธุ์ พาลุสุข)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดี ทั้งนี้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีวรรณ สายบัว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษาวิจัยเพื่องานวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้เคยสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้ศึกษาจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้กับงานศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณเป็นการเฉพาะ รศ.ดร.สรยุทธ มินะพันธ์ ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ดร.ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย และดร.ชัชวัฒน์ คนจริง อาจารย์ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ นายสวาง และนางบุญมาก สมเชื้อเวียง บิดาและมารดาให้ความรักความห่วงใยตลอดจนเป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่แก่ผู้เขียน นอกจากนี้ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทั้งหลายที่คอยช่วยเหลือให้ข้อมูลทางวิชาการด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่บุพการี และมีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใด ๆ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

พรเทพ สมเชื้อเวียง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญของการศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
สมมุติฐานของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษาวิเคราะห์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์.....	6
2. การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	7
การใช้ง่ายในการบริโภคในประเทศไทย.....	7
บัตรเครดิตกับการใช้ง่ายในการบริโภค.....	9
3. กรอบการวิเคราะห์ของการศึกษา.....	12
ทฤษฎีและกรอบการวิเคราะห์ของการศึกษา.....	12
แนวทางและวิธีการศึกษา.....	15
4. ความรู้และข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในเรื่องบัตรเครดิต.....	17
ความหมายของบัตรเครดิต.....	17
ความเป็นมาของบัตรเครดิต.....	18
บัตรเครดิตในประเทศไทย.....	19
การขยายตัวของระบบบัตรเครดิต.....	22
การจัดองค์การของโครงการบัตรเครดิต.....	23
ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมบัตรเครดิต.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอเจนต์ ผู้รับอนุญาต และสาขาธนาคารของศูนย์	
การปฏิบัติงาน.....	27
ขั้นตอนและวิธีการทำงานของบัตรเครดิต.....	27
ขั้นตอนในการขอสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิต.....	27
ประโยชน์ของบัตรเครดิต.....	28
โทษของบัตรเครดิต.....	29
รายได้จากบัตรเครดิต.....	29
ภาวะที่ผู้ถือบัตรเผชิญอยู่ในปัจจุบัน.....	32
5. ผลการศึกษา.....	39
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	39
ผลการศึกษาตามกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น.....	54
6. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	63
สรุป.....	64
ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	71
ประวัติผู้เขียน.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสรุปผลการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2539.....	3
2. แสดงต้นทุนของบัตรเครดิต.....	29
3. แสดงรายได้-รายจ่ายจากธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารกรุงไทย.	30
4. แสดงจำนวนบัตรเครดิตในประเทศ.....	34
5. แสดงมูลค่าการใช้บัตรเครดิตในประเทศเฉลี่ยต่อเดือน.....	35
6. แสดงสรุปการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2540.....	36
7. แสดงค่าธรรมเนียมบัตรเครดิตในประเทศ.....	37
8. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามเพศ....	40
9. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามสถานภาพ	41
10. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามอายุ....	41
11. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามระดับการศึกษา	42
12. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามอาชีพ	42
13. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามรายได้..	43
14. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามการใช้จ่าย จากรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	43
15. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามสาเหตุของ ของการมีบัตรเครดิต.....	44
16. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามจำนวนบัตร เครดิตที่ถืออยู่ในปัจจุบัน.....	45
17. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามบัตรเครดิต ที่ถือ.....	45
18. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความถี่ของ การใช้บัตรเครดิตชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการ.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามวงเงินใช้จ่ายซื้อสินค้าหรือบริการผ่านทางเงินสด.....	47
20. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามวงเงินใช้จ่ายซื้อสินค้าหรือบริการผ่านทางบัตรเครดิต.....	48
21. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการ.....	49
22. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดวงเงินใช้จ่ายผ่านทางบัตรเครดิต/เดือนในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการ...	49
23. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความนิยมในการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตตามประเภทสินค้าหรือบริการที่ซื้อ.....	50
24. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย.....	51
25. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย.....	51
26. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในทางที่เพิ่มขึ้นจากเดิม	52
27. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความถี่ของการใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็ม.....	53
28. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดวงเงินสดต่อเดือนที่เบิกจากตู้เอทีเอ็ม.....	53
29. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความพอใจหรือไม่พอใจในการใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด.....	54
30. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความต้องการเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตไปจากเดิม.....	54
31. แสดงปริมาณเงินที่ใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
32. แสดงจำนวนรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต.....	57
33. แสดงปริมาณเงินที่ใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยทั้งหมดต่อเดือนของผู้ถือบัตร	59
34. แสดงรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิตบวกปริมาณวงเงิน สินเชื่อที่ใช้ต่อเดือนจากบัตรเครดิต.....	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงสัดส่วนผู้ถือบัตรเครดิตในประเทศและต่างประเทศ...	4
2. แสดงโครงสร้างการจัดองค์การของศูนย์การปฏิบัติงาน.....	24
3. แสดงทางเดินสายงานของระบบบัตรเครดิต.....	25
4. แสดงใบขายสินค้า.....	26
5. แสดงใบคำขอสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิต.....	31
6. แสดงการเปลี่ยนแปลงของการบริโภค.....	62

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน
ชื่อนักศึกษา	นายพรเทพ สมเชื้อเวียง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีวรรณ สายบัว
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดและวิเคราะห์ดูว่า การมีบริการบัตรเครดิตของระบบธนาคารพาณิชย์สมัยใหม่มีผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนอย่างไร โดยกรอบการวิเคราะห์ของการศึกษาก็คือ การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นจากการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร (Y_{cr}) พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต ($R1$) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต ($R2$) เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเครดิต (C) โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามประชาชนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ถือบัตรเครดิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 500 ราย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2540 - มีนาคม 2541

ผลการศึกษาพบว่า รายได้ที่ทำได้อาจจากกระเป๋า (Y) บวกกับการมีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต (Y_{cr}) รวมกันเป็นรายได้ทั้งหมดของผู้ถือบัตร ($Y + Y_{cr}$) มีความสัมพันธ์ในทางบวกและอย่างมีนัยสำคัญกับการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) โดยค่าสัมประสิทธิ์หรือค่า MPC ของความสัมพันธ์ดังกล่าวสูงถึง 0.83 ส่วนพฤติกรรมในการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร ($R1$) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต ($R2$) ไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีความหมายและอย่างมีนัยสำคัญในเชิงสถิติกับ C

จากข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การมีบัตรเครดิตที่เสมือนทำให้มีเงินหรือรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นเพิ่มเติมเข้ามาให้กับรายได้ที่ทำได้ของผู้ถือบัตรเป็นตัวกำหนดสำคัญของการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร ดังนั้นการมีบัตรเครดิตจึงมีแนวโน้มที่จะทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเพิ่มขึ้น

และเนื่องจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรมักจะเป็นการใช้จ่ายไปในสินค้าและบริการค่อนข้างฟุ่มเฟือย เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นภาระสนับสนุนการใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ที่ทำได้ของประชาชนอันจะส่งผลในทางลบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การศึกษานี้จึงมีข้อเสนอแนะ

ว่า สถาบันการเงินไม่ควรมีนโยบายที่จะขยายการให้บริการบัตรเครดิตมากเกินไป โดยควรจะออกบัตรเครดิตให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การที่จะมีบัตรเครดิตเอาไว้ใช้แทนเงินสดจริงๆ มากกว่า

Thesis Title The Effects of Credit Card on Consumption Expenditure
Name Mr.Pornthep Somchirvieng
Thesis Advisor Assistant Professor Dr.Chaweewan Saibua
Department Economics
Academic Year 1998

Abstract

The objective of this study is to analyse the effects of credit card on consumption expenditure. The analytical framework undertaken is to assume that amounts of credit approval of card holders (Y_{cr}), changing behaviour in consumption spending (R_1) and attitudes toward credit card (R_2) are determinants of consumption expenditure of credit card holders (C). The primary data employed was obtained from a sample survey of 500 credit card holders in Bangkok metropolitan area over the period August 1997 - March 1998.

Results from the study found that earned income (Y) and income credit obtained through credit card (Y_{cr}) together as a total income of credit card holders ($Y + Y_{cr}$) had a positive , strong and significant relationship with consumption spending of credit card holders (C). And, it was found that changing behaviour in consumption spending (R_1) and attitudes toward credit card (R_2) had no statistically meaningful and significant relationship with C .

Therefore , it can be stated that income variables both earned income and additional income as credit through credit card are the most important determinant of consumption expenditure of credit card holders. Credit card has a propensity to make people to spend more.

In addition , it is found that people high frequently use credit card to pay for luxury goods and services. Thus to prevent over spending of people , that

might have a negative impact on the economy as a whole , this study suggests that financial institutes should restraint their policy to not expand their credit card service too much and too easily , but they should issue credit card prudentially to right people who have financial capacity to pay back the credit uses.

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

เพื่อการดำรงชีวิตอยู่มนุษย์จำเป็นต้องบริโภค แต่ละคนจึงต่างแสวงหาสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการในการบริโภค จากสินค้าจำเป็นพื้นฐาน (Basic goods/Necessary goods) สู่ความต้องการสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่สูงขึ้นจนถึงสินค้าฟุ่มเฟือย (Luxury goods) ในทางเศรษฐศาสตร์จึงถือว่า การมีสินค้าและบริการต่าง ๆ (Goods and Services) สอนองความต้องการในการบริโภค ได้มากขึ้นทั้งสินค้าจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย เป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นอยู่ที่ดี (Wellbeings) และมาตรฐานการดำเนินชีวิต (Standard of living) ที่สูงขึ้นของประชาชน และเป็นเครื่องชี้ถึงระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจ (Stages of Economic Growth) 5 ขั้นตอน ของรอสเทอร์ (W.W.Rostow, 1971) จากสังคมแบบโบราณ/สังคมเบื้องต้น (Traditional/Primitative society) สู่ระดับการพัฒนาสูงสุดคือเป็นสังคมอุดมโภค (High Mass Consumption Society) ที่ประชาชนมีรายได้สูงและมีสินค้าฟุ่มเฟือยบริโภคกันอย่างทั่วถึง ความต้องการสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการในการบริโภคของมนุษย์จึงถือว่าไม่มีจำกัด หรือไม่มีที่สิ้นสุด (Unlimited wants and desires)

ความต้องการสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคดีังกล่าว จึงเป็นแรงผลักดันหรือแรงจูงใจให้มีการผลิตหรือแสวงหาสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนและตามมาด้วยการแลกเปลี่ยนสินค้า (Exchange of goods) ระหว่างผู้ต้องการสินค้าและผู้มีสินค้าที่จะตอบสนองความต้องการเกิดขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือเกิดตลาด (Market) ขึ้น จากระบบการแลกเปลี่ยนระหว่างสิ่งของกับสิ่งของ (Barter system) ในสังคมดั้งเดิม วิวัฒนาการสู่การใช้เงินตรา (Money) เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เริ่มต้นจากการใช้สินค้าเป็นเงิน (Commodity money) สู่การใช้โลหะมีค่าทำเงิน (Coined money) จนถึงเป็นระบบเงินกระดาษ (Paper money) ในปัจจุบัน

แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าคนเราจะจะมีเงินหรือไม่ หรือไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนจนแต่ทุกคนก็ต้องบริโภคเพื่อมีชีวิตอยู่รอด แต่การที่คนเราจะบริโภคได้มากหรือน้อย หรือตามที่ต้องการหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับตัวกำหนดสำคัญคือรายได้ หรือการมีเงินมากน้อย ซึ่งกำหนดอำนาจซื้อ (Purchasing power) หรือความสามารถในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (Consumption expenditure/Consumption spending) ของประชาชน

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องของประเทศทำให้โอกาสการทำงานและการประกอบอาชีพหารายได้ของผู้คนมีมากขึ้นและกว้างขวาง คนมีรายได้นั้นมีมาตรฐานการดำเนินชีวิตสูงขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกันชีวิตก็ต้องแข่งขันกันมากขึ้น เร่งรีบ มีเวลาน้อยลง ความสะดวกสบายในชีวิตและทรัพย์สินน้อยลง สภาพการณ์ที่ต้องเผชิญเหล่านี้ ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไปจากเดิม ความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปได้มากและได้ง่าย ผู้คนแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต ผู้คนต้องการสิ่งใหม่ สิ่งทันสมัยและสิ่งก้าวหน้าใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม

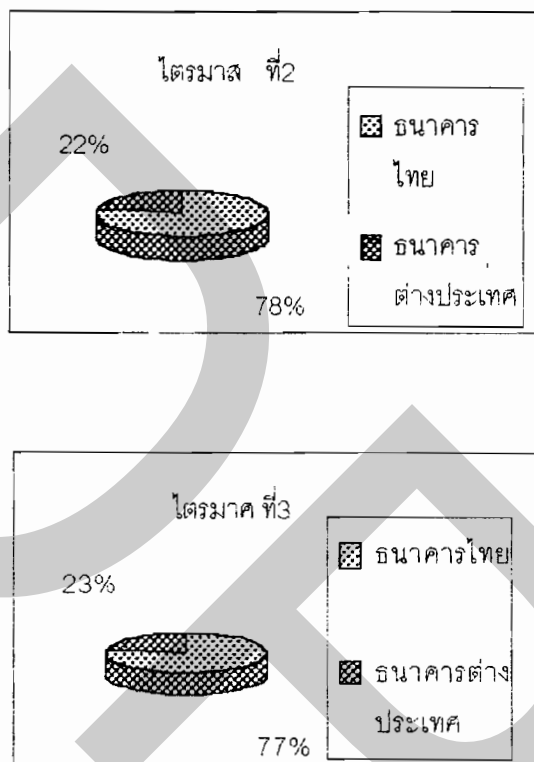
จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปบวกกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นธุรกิจให้บริการทางการเงิน ได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ และทันสมัยเข้ามาใช้ในการให้บริการ เพื่อทำให้มาตรฐานบริการดีขึ้น และมีบริการใหม่ ๆ เพิ่มเติมเข้ามาเพื่อสนองความต้องการของประชาชนและลูกค้าที่เปลี่ยนไป สิ่งหนึ่งที่ปรากฏขึ้นก็คือการออกบัตรเครดิต (Credit Cards) หรือเรียกกันว่าเงินพลาสติก (Plastic money) ออกมาให้บริการแก่ลูกค้า ที่ถือเป็นการบริการสินเชื่อเพื่อผู้บริโภค (Consumer credit) ประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้ได้รับสินเชื่อประเภทนี้สามารถนำไปใช้ในการจับจ่ายซื้อสินค้าก่อนจ่ายเงินได้ ใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนแทนการใช้เงินสด (Cash) ทำให้สะดวกแก่ผู้ใช้ที่ไม่ต้องพกเงินสดติดตัวมาก ๆ ให้เป็นอันตรายในการเดินทางภายในประเทศหรือนอกประเทศ คนไทยซึ่งนิยมและคุ้นเคยกับระบบจ่ายก่อนผ่อนที่หลังอย่างคืออยู่แล้ว จึงทำให้บัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ได้รับความนิยมแพร่หลายอย่างรวดเร็ว ไม่เพียงแต่การออกบัตรของธนาคารพาณิชย์ไทยเท่านั้น ยังมีบัตรของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในไทย บัตรเครดิตต่างประเทศ นอกจากนั้นสถาบันการเงินอื่น ๆ ในประเทศก็มีการออกบัตรเครดิตด้วย ยิ่งไปกว่านั้นนอกจากบัตรเครดิตจะใช้แทนเงินสดแล้ว ผู้ถือบัตรยังมีสิทธิถอนเงินสดจากเครื่องเอทีเอ็ม (Automatic Teller Machine) ได้ด้วย ทำให้บริการบัตรเครดิตในประเทศในปัจจุบันขยายการเติบโตสูงมาก และมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ดังรายงานสรุปผลการใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี 2539 ของธนาคารแห่งประเทศไทยในตารางในหน้าที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงสรุปผลการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี 2539

สรุปผลการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี 2539				
	ไตรมาสที่ 3	เปลี่ยนแปลงจาก ไตรมาส 2 (%)	ไตรมาสที่ 2	เปลี่ยนแปลงจาก ไตรมาส 1 (%)
จำนวนบัตร(บัตร)	1,921,523	2.99	1,865,770	2.49
ธนาคารไทย	1,484,906	2.05	1,455,011	2.42
ธนาคารต่างประเทศ	436,617	6.30	410,759	2.75
ปริมาณการใช้(พันล้านบาท)	36.351	2.45	35.483	-3.65
ปริมาณการใช้ในประเทศ	33.187	5.22	31.542	-7.25
-ของคนไทย	26.187	7.39	24.385	2.46
-ชาวต่างชาติมาใช้ในไทย	7	-2.19	7.157	-20.52
ปริมาณการใช้นอกประเทศ	3.164	-19.72	3.941	39.75
รวมเป็นของคนไทยใช้ทั้งหมด	29.351	3.62	28.326	1.82
สินเชื่อคงค้าง (พันล้านบาท)	37.786	6.47	35.490	4.83
สัดส่วนที่ค้างเป็นปริมาณสินเชื่อ ต่อการใช้	7.82%	---	5.77%	---
			1	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1 ๑.๖๓ แสดงสัดส่วนผู้ถือบัตรเครดิตภายในประเทศและต่างประเทศ
กราฟแสดงสัดส่วนผู้ถือบัตรเครดิตภายในประเทศและต่างประเทศของไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3

จากตารางและแผนภาพข้างต้นจะเห็นว่า จำนวนบัตรเครดิตในสิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2539 ของธนาคารพาณิชย์ไทย มีจำนวนบัตร 1,484,906 บัตร ส่วนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีจำนวน 436,617 บัตร ปริมาณการใช้บัตรของคนไทย 29,351 ล้านบาท เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสที่ 2 เท่ากับ 3.62 %

ดังนั้น ภายใต้สภาพการณ์ปัญหาในเวลาปัจจุบันที่เผชิญของประเทศ เป็นต้นว่าการขยายตัวของการส่งออกที่ลดลงอย่างมาก ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในอัตราสูง ปัญหาเงินเพื่อปัญหาการให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-production loan) และหนี้เสียของสถาบันการเงิน และโดยเฉพาะปัญหาเงินออมภายในประเทศตกต่ำ และการตกต่ำของเศรษฐกิจโดยรวม มีการมองและกล่าวถึงกันมากขึ้นว่า สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากปัญหาการใช้จ่ายเกินตัวของประเทศ การใช้จ่ายเกินรายได้ที่หามาได้ของประชาชน การใช้จ่ายกันอย่างฟุ่มเฟือย และสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนใช้จ่ายเกินรายได้ ใช้จ่ายเกินตัว ใช้จ่ายกันอย่างฟุ่มเฟือย ได้มาจากการขยายตัวของการให้

บริการบัตรเครดิตหรือการใช้จ่ายเงินพลาสติก

จากความสำคัญของสภาพการณ์ข้างต้น จึงเป็นที่มาของความสนใจในการศึกษาถึงผลของบัตรเครดิตที่มีต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- ❶ เพื่อศึกษาถึงการขยายการเติบโตของธุรกิจบริการบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในประเทศ
- ❷ เพื่อศึกษาให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตในการใช้ของผู้บริโภคหรือผู้ถือบัตรเครดิต
- ❸ เพื่อวิเคราะห์ถึงผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเครดิต
- ❹ เพื่อใช้ความรู้และข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้างต้น ในการให้ข้อสรุปหรือระบุความสัมพันธ์ หรือผลของบริการบัตรเครดิตต่อการใช้ในการบริโภค

สมมติฐานของการศึกษา

ปัจจัยหรือตัวแปรเกี่ยวกับบัตรเครดิตข้างต้นอันได้แก่ การมีรายได้และการใช้รายได้จากวงเงินสินเชื่อจากการมีบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน (Y_{cr}) แบบแผนหรือพฤติกรรมของการใช้บัตรเครดิต ($R1$) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต ($R2$) จะมีผลต่อการบริโภคและการขยายตัวของการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) ในทางที่เพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาวิเคราะห์

❶ ศึกษาเฉพาะบัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ในไทยรวมทั้งบัตรเครดิตที่ออกโดยบริษัทประกอบธุรกิจบัตรเครดิตโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นบัตรเครดิตต่างประเทศ

❷ เป็นบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

❸ เป็นผู้ถือบัตรที่ทำงานแล้วและมีรายได้ต่อเดือนไม่ต่ำกว่า 20,000 บาทหรือไม่ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ในกรณีเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

❹ เป็นบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรโดยไม่ว่าจนถึงเพศ สถานภาพการสมรส อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

❺ เป็นบัตรเครดิตของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- ❶ ทำให้ทราบถึงการขยายการเติบโตของธุรกิจบัตรเครดิตและการใช้บัตรเครดิตของประชาชนผู้บริโภคร
- ❷ ทราบถึงพฤติกรรมการบริโภคของผู้ถือบัตรเครดิต
- ❸ ทราบถึงผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนตัวอย่างที่ศึกษา
- ❹ ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องระหว่างบัตรเครดิตและการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน เช่น ปัญหาเงินออมภายในประเทศตกต่ำ

นิยามศัพท์

1. บัตรเครดิต หมายถึง ตราสารทางการเงินชนิดหนึ่ง ที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ผู้ถือบัตรเครดิตนี้ เป็นผู้มสิทธิในการใช้บัตรเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ เป็นเงินเชื่อ บัตรนี้จะระบุชื่อบริษัทผู้ออกบัตร เลขที่บัตร ชื่อและลายเซ็นของผู้ถือบัตร
2. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในที่นี้ หมายถึง จำนวนเงินการใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนทั้งที่จ่ายเป็นเงินสดและจ่ายผ่านบัตรเครดิตรวมกัน รวมถึงการใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็ม
3. รายได้ หมายถึง ขนาดรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร จำนวนบัตรเครดิตที่ใช้อยู่และการใช้บัตรไปเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มออกมาใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน รวมถึงจำนวนเงินการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่นำมาเสนอไว้ในบทที่ 2 นี้ มีเนื้อหาสาระกล่าวได้ว่าแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นเอกสารงานศึกษาและวิจัยในเรื่องการใช้จ่ายในการบริโภคและปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค และอีกส่วนเป็นเอกสารงานศึกษาและวิจัยในเรื่องการใช้บัตรเครดิตและบัตรเครดิตกับการใช้จ่ายในการบริโภค ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในแง่เป็นความรู้เพิ่มเติม/ความรู้ประกอบกับความรู้ที่จะได้จากการศึกษาในครั้งนี้ และในอีกแง่เป็นความรู้ที่ช่วยในการสร้างกรอบการวิเคราะห์ของการศึกษานี้ในบทถัดไป

การใช้จ่ายในการบริโภคในประเทศไทย

● ประดิษฐ์ ชรรมทินโน (2516) ได้ทำการศึกษารูปแบบของค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนในประเทศไทย โดยเป็นข้อมูลจากการสำรวจรายการใช้จ่ายของครอบครัวในปี พ.ศ.2506 และการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปี พ.ศ.2512 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นการหาค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่าย ในการบริโภคจำแนกตามประเภทของการบริโภคอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เพื่อที่จะดูว่าค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทยังเป็นสินค้าประเภทใด โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ได้จำแนกไปตามชั้นของค่าใช้จ่าย ผลการวิเคราะห์พบว่า เป็นไปตาม Angle's Law กล่าวคือ อาหารเป็นสินค้า Necessities หมายความว่า เมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้ความต้องการในการบริโภคอาหารเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ต่ำกว่ารายได้ สำหรับเครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย พบว่าเป็นสินค้า Quasi-Necessities หมายความว่า เมื่อระดับของรายได้เพิ่มขึ้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับรายได้ ในขณะที่ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าพาหนะ และเบ็ดเตล็ด พบว่าเป็นสินค้า Luxuries หมายความว่า ถ้าระดับของรายได้เพิ่มขึ้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าพาหนะ และเบ็ดเตล็ดเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ารายได้

● LUCH และ WILLIAM (2518) ได้ทำการศึกษาถึงแบบแผนการบริโภคและการออมของประเทศต่าง ๆ โดยใช้แบบจำลองการขยายระบบค่าใช้จ่ายแบบเส้นตรง ซึ่งใช้ปัจจัยราคาสินค้าและรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัวเป็นปัจจัยผันแปรอิสระ โดยมีรายจ่ายต่อหัวเป็นปัจจัยผันแปรตาม แล้วทำการประมาณค่า โดยแบ่งออกเป็นประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ และมีค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภท จำแนกเป็นค่าใช้จ่าย 8 ประเภท ผลการศึกษาพบว่า ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของประเทศต่าง ๆ มีค่าอยู่ใน ช่วง 0.58-0.93 สำหรับสัดส่วนงบประมาณหน่วยสุดท้าย (Marginal

Budget Share) มีค่าต่าง ๆ กันในแต่ละชนิดของสินค้าแต่ละประเทศ ค่าใช้จ่ายเพื่อการยังชีพ (Subsistence Expenditure) ของประเทศต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาพบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกามีค่าสูงสุดคือ \$ 988.40 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเพื่อการยังชีพของประเทศไทยมีค่าต่ำสุดเท่ากับ \$ 47.20

๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2523) โดยกองการวางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ได้สร้างฟังก์ชันการบริโภค โดยแบ่งแบบจำลองเป็น 3 แบบ คือ แบบจำลองที่หนึ่งเป็นแบบจำลองที่เกี่ยวกับการบริโภคเอกชน และให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคในระยะที่ผ่านมา แบบจำลองที่สอง เป็นการแบ่งสินค้าในการบริโภคเป็น 3 ชนิด คือ การบริโภคสินค้าคงทน (Durable Goods) การบริโภคสินค้าไม่คงทน (Non-Durable Goods) ด้านบริการต่าง ๆ (Services) โดยให้ฟังก์ชันการบริโภคของสินค้าแต่ละชนิดขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิและการบริโภคในระยะสั้นที่ผ่านมา แบบจำลองที่สาม เป็นการแบ่งประเภทของสินค้าโดยใช้ความยืดหยุ่นของราคาเป็นตัวแปรอิสระเพิ่มเข้าไปในฟังก์ชันการบริโภคอีกตัวหนึ่ง นอกเหนือจากรายได้สุทธิและการบริโภคในระยะที่ผ่านมา สำหรับประเภทของสินค้าที่นำมาใช้ในการคำนวณ ได้แบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคประเภทเครื่องเค็ม ประเภทเครื่องนุ่งห่ม และเสื้อผ้า ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงและแสงสว่าง ประเภทเครื่องตกแต่ง ประเภทกิจการภายในบ้าน ประเภทอาหาร ประเภทการรักษาพยาบาล ประเภทการบันเทิงและการพักผ่อน ประเภทค่าเช่า และค่าน้ำ ประเภทยาสูบ ประเภทยานพาหนะและขนส่ง และประเภทบริการเบ็ดเตล็ด เมื่อนำแบบจำลองทั้งสามที่กล่าวมาข้างต้น มาพิจารณาเปรียบเทียบ ปรากฏว่าแบบจำลองที่สาม ซึ่งให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในระยะที่ผ่านมา ความยืดหยุ่นของราคาของค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทมีความคลาดเคลื่อนน้อยกว่าแบบจำลองอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าแบบจำลองนี้เน้นหนักทางด้านราคาสินค้า ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวม

๑ กาญจนี พลจันทร์ และ สุวรรณิ วัชรนิจิตต์ (2525) ได้ทำการศึกษารูปแบบการอุปโภคในประเทศไทย ปี พ.ศ.2518-2519 โดยได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกจะพิจารณาถึงการใช้จ่ายในสินค้า 12 หมวด เพื่อพิจารณาถึงสาระสำคัญของความจำเป็นในการบริโภคสินค้าเหล่านั้น ส่วนที่สองได้พิจารณาถึงสมการการบริโภค เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค โดยพิจารณาตามกลุ่มรายได้และรายภาค โดยใช้ข้อมูลวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นของรายได้ (Cross-Section Data) จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริโภคของคนไทยนั้นให้ความสำคัญแก่ หมวดอาหาร เครื่องอุปโภค ที่อยู่อาศัย การคมนาคมขนส่งและเสื้อผ้าเรียงเป็นลำดับมากกว่าหมวดอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า รายได้ที่มีอยู่นั้นได้ใช้จ่ายไปในสินค้าที่จำเป็นในการครองชีพ ในการพิจารณาพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคน้อยมาก นั่นคือ ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) มีค่าค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้ที่ประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม รายได้แทบจะไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมการบริโภคได้เลย เมื่อพิจารณาความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายตามรายภาคพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ

๕ ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข (2526) ได้ทำการศึกษาฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้นและระยะยาวของประเทศไทย โดยใช้ Income-Consumption Model แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าใช้จ่ายในการบริโภคกับรายได้ของครอบครัวต่าง ๆ จำแนกตามระดับของรายได้พบว่า ในระยะสั้นครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่ำ จะมีค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) มากกว่าครอบครัวที่มีรายได้สูง ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ยในระยะสั้นอยู่ระหว่าง 0.24-1.27 และได้ทำการศึกษาถึงสัดส่วนของการบริโภคของค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทในช่วงปี พ.ศ.2510-2523 พบว่าค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนสูงสุดได้แก่ ค่าอาหาร รองลงมาได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัว การคมนาคมขนส่ง การบันเทิง ฯลฯ อย่างไรก็ตามในการศึกษารังนี้ ได้ทำการศึกษาในรูปแบบของมวลรวม อาจจะใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาถึงพฤติกรรมการบริโภคได้ แต่เนื่องจากผลการกระจายรายได้ของประเทศนั้น มีความเหลื่อมล้ำกันมาก การศึกษารังนี้ จึงทำให้เห็นภาพในรูปแบบมวลรวมเท่านั้น

บัตรเครดิตกับการใช้จ่ายในการบริโภค

๕ อัจฉรา เกรียงไกรสกุล (2529) ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ ที่มีต่อบัตรเครดิตที่ออกโดยสถาบันการเงิน ผลการศึกษาพบว่า

6.1 พฤติกรรมและทัศนคติ การบริโภคบัตรเครดิตได้รับการยอมรับมากขึ้น และกลุ่มบุคคลกลุ่มแรก ๆ นี้ก็เปรียบเสมือน เป็นกลุ่มผู้นำในสังคมที่เป็นเหตุผลส่วนหนึ่ง ที่มีอิทธิพลผลักดันพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตให้มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น และมีอัตราการเติบโตที่รวดเร็ว

6.2 จากภาวะการแข่งขันของธนาคารคู่แข่งที่มุ่งขยายบริการ และส่วนแบ่งตลาด ได้ดำเนินนโยบายความต้องการของผู้บริโภคด้วยการสื่อสารทางการตลาด ใ้ให้ผู้บริโภคมีความเข้าใจยอมรับ และต้องการบริโภคบัตรเครดิตมากขึ้น จนเห็นว่าบัตรเครดิตกลายเป็นความจำเป็นทางสังคมในที่สุด และทำให้ทัศนคติที่ขี้อึดในการบริโภคแบบเก่าเปลี่ยนแปลงไป

6.3 สัดส่วนการขยายตัวของบัตรเครดิตกับความต้องการบริโภค ในขณะนี่ยังมีช่องว่างในตลาดเพียงพอที่ธนาคารคู่แข่งต่าง ๆ จะมุ่งเข้ายึดครองได้อีกมากพอสมควร

6.4 ธุรกิจต่อเนื่องของบัตรเครดิตที่ให้กับผู้บริโภคขยายตัว และเกิดธุรกิจใหม่หลากหลายชนิดมากขึ้น จากเมื่อ 4-5 ปีที่ผ่านมา และมีการใช้สื่อในธุรกิจต่อเนื่องอย่างมากมาย

6.5 แม้ในวิธานพนธ์ ปี 2529 จะสรุปว่า ส่วนใหญ่ผู้ถือบัตรจะถือบัตรเพียง 1 ใบ แต่ในงานวิจัยระยะหลัง สรุปออกมาในทางตรงข้าม โดยปรากฏว่ามีผู้ถือบัตรและใช้บัตรเครดิตมากกว่า 1 ใบ ในจำนวนที่มากจนเป็นที่ น่าสนใจ เนื่องจากผู้บริโภคมีโอกาสเลือกมากยิ่งขึ้น ประกอบกับวิธี

การตลาดของธนาคารเจ้าของบัตรสามารถดำเนินการปล่อยได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗ ฝ่ายวิจัยธุรกิจธนาคารกรุงไทย จำกัด (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพพจน์บัตรเครดิตกรุงไทย โดยได้ข้อมูลจากการส่งแบบสอบถามไปให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิต จำนวน 1,000 ชุด ผลการศึกษาพบว่า บัตรเครดิตกรุงไทยมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย โดยจุดเด่นที่ธนาคารจะนำไปขยายตลาดได้แก่ รูปบัตรสวย ค่าธรรมเนียมถูกกว่าบัตรเครดิตธนาคารอื่น และใช้เป็นบัตรเอทีเอ็ม เบิกถอนเงินสดได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ส่วนจุดด้อยที่ธนาคารนำไปปรับปรุงได้แก่ วงเงินที่ให้น้อยเกินไป ร้านค้าไม่ค่อยรับบัตร หรือไม่ครอบคลุมกิจการครบทุกประเภท ขั้นตอนการสมัครยุ่งยาก การตัดบัญชีมักผิดพลาด การชำระหนี้ก็ค่อนข้างยุ่งยาก และมีการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป

๘ ประภาศรี, ชูสิทธิ์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการของธนาคารพาณิชย์ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมในการใช้บริการ มูลเหตุจูงใจของการเลือกใช้บริการธนาคารแต่ละแห่ง ประเภทของบริการที่ได้รับความนิยม เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงธุรกิจธนาคารให้ถูกต้อง ตรงความต้องการของผู้ใช้ให้ดียิ่งขึ้น โดยทำการสำรวจผู้ให้บริการของธนาคารในเขตพื้นที่ 4 เขต ได้แก่ บางเขน, พระโขนง, วงเวียนใหญ่ และสยามสแควร์ ผลของการสำรวจปรากฏดังนี้

8.1 จำนวนธนาคารพาณิชย์ที่ผู้ใช้นิยมใช้บริการ พบว่าร้อยละ 85 ใช้บริการธนาคารแห่งเดียว ร้อยละ 12.5 ใช้บริการธนาคาร 2 แห่ง ร้อยละ 2.5 ใช้บริการธนาคารถึง 3 แห่ง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้มีรายได้ปานกลาง และค่อนข้างต่ำคือ 2,000-6,000 บาทเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าจะเป็นอาชีพค้าขาย หรือทำธุรกิจก็ตาม มักจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก การใช้บริการจากธนาคารเพียงแห่งเดียวก็เพียงพอที่จะสนองความต้องการทางการเงิน

8.2 ธนาคารที่ได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการมากที่สุด ซึ่งส่วนมากมีรายได้ปานกลางคือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

8.3 ประเภทของบริการที่นิยมใช้ ส่วนมากจะเป็นบริการเงินฝากประเภทต่าง ๆ บริการสินเชื่อ บริการบัตรเครดิต ตามลำดับ

8.4 มูลเหตุจูงใจในการใช้บริการของธนาคารพาณิชย์พบว่า มูลเหตุจูงใจที่ทำให้มาใช้บริการมากที่สุดคือ สถานที่ตั้งของธนาคารเอง ซึ่งอาจใกล้บ้านหรือที่ทำงานก็ได้ รองลงมาคือ ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ

๙ ECONNEWS (2540) รายงานทางการเงินเรื่องบัตรเครดิตธุรกิจเพื่อการบริโภค จากผลการวิจัยส่วนเศรษฐกิจวิเคราะห์ของ บงล.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา คาดว่าภาพรวมธุรกิจบัตรเครดิตจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในปริมาณที่ไม่มากนัก เพราะภาวะเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้จ่ายใช้สอยสิ่งฟุ่มเฟือย และผู้ใช้บัตรเครดิต มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีใช้บัตรมากขึ้นว่าเป็นลักษณะการกู้ยืม ด้านธนาคารพาณิชย์ที่ออกบัตรการ แข่งขันจะรุนแรงยิ่งขึ้น โดยจะเป็นการเพิ่มบริการเสริมเพิ่มสิทธิ

ประโยชน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า ขณะที่การพัฒนาคุณภาพของบัตรจะไปในทิศทางที่เป็นทั้งบัตรเดบิต บัตรเอทีเอ็ม. และบัตรสมาร์ตการ์ด ซึ่งบัตรประเภทหลังนี้จะมิจิป (Chip) ฝังอยู่ในบัตร เป็นการพัฒนาขีดความสามารถให้ใช้ได้หลายรูปแบบในบัตรเพียงใบเดียว เพื่อความสะดวกแก่ผู้ถือบัตร และป้องกันการทุจริตจากการใช้บัตร แต่จากตัวเลขที่รวบรวมได้ใน ปี 2539 พบว่าปริมาณการใช้บัตรของคนไทยยังคงเพิ่มขึ้นอยู่มาก ประกอบกับคนไทยมีนิสัยชอบซื้อสินค้าเงินผ่อนเป็นส่วนใหญ่

บทที่ 3

กรอบการวิเคราะห์ของการศึกษา

กรอบที่จะใช้ในการวิเคราะห์ของการศึกษานี้ในเรื่อง “ผลของวัตรเครติดต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน” สร้างขึ้นบนพื้นฐานต่อไปนี้

ตามทฤษฎีการกำหนดรายได้ประชาชาติ (Income determination theory) หรือตามแบบจำลอง เศรษฐกิจแบบเคนส์ (Keynesian economic model) การบริโภคหรือ “C” คือการใช้จ่ายเงินของประชาชนหรือของเอกชนในการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ (Private consumption expenditure) ทั้งที่เป็นสินค้าถาวร (Durable goods) และไม่ถาวร (Non-Durable goods or Perishable goods) ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวกำหนดรายได้ประชาชาติ (Y) ดังสมการรายได้ประชาชาติของระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ดังนี้

$$Y = C+I+G+(X-M)$$

การใช้จ่ายในการบริโภคถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของรายได้ประชาชาติในประเทศไทย ตัว C คิดเป็นกว่าร้อยละ 70 ของ GNI (Gross National Income) หรือ GNE (Gross National Expenditure)

ตามทัศนะของเคนส์ (J.M.Keynes) การบริโภคถูกกำหนดโดยปัจจัยหรือสาเหตุ 2 ประการคือ ปัจจัยหรือสาเหตุโดยตรง และปัจจัยหรือสาเหตุโดยอ้อม

● ปัจจัยหรือสาเหตุโดยตรง (Objective Factors) ประกอบด้วย

- รายได้ในรูปเงินเดือนหรือค่าจ้าง
- รายได้สุทธิ คือ รายได้หลังการหักภาษีแล้ว (Y-t)
- การเปลี่ยนแปลงความมั่งคั่งอย่างคาดไม่ถึง (Change in wealth)
- การคิดลดค่า (Discounting) ราคาสินค้าปัจจุบันและอนาคต
- การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาล (การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายรัฐบาล ภาษีหรือการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงิน)

๒ ปัจจัยหรือสาเหตุโดยอ้อม (Subjective Factors) ได้แก่

- ความตระหนี่เหนียวแน่น
- ความต้องการในการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น
- ความเป็นอิสระ
- สภาพคล่อง
- การขายแบบผ่อนส่ง การขายโดยให้สินเชื่อ การขายโดยมีพนักงานขายหรือการขายโดยมีบริการต่าง ๆ ตามหลักทางการตลาด

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า นอกเหนือจากปัจจัยทางอ้อมที่กำหนดการบริโภคแล้ว ปัจจัยทางตรงได้แก่ รายได้ที่ทำได้ รายได้สุทธิ ปริมาณเงินหมุนเวียน อัตราภาวะเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยล้วนเป็นปัจจัยหรือสาเหตุสำคัญที่กำหนดการใช้จ่ายของประชาชน โดยเฉพาะปัจจัยรายได้ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค ซึ่งโดยปกติมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นการบริโภคก็เพิ่มขึ้นและเมื่อรายได้ลดลงการบริโภคก็ลดลง อย่างไรก็ตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง จะทำให้การบริโภคเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับความโน้มเอียงในการบริโภค (Propensity to consume ; MPC และ APC)

ดังนั้น ฟังก์ชันแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และการบริโภคเป็นดังนี้

ระยะสั้น

$$C = a + bY_d$$

และระยะยาว

$$C = bY_d$$

โดย C = การใช้จ่ายในการบริโภคของเอกชน

(Private consumption expenditure)

a = การบริโภค C ที่ $Y_d = 0$ (Autonomous consumption)

b = ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC)

Y_d = รายได้สุทธิ (Disposable income = $Y - t$)

นอกจากนั้น

S = เงินออมคือรายได้ที่เหลือจากการบริโภคแล้ว ($Y_d - C$)

จากการพิจารณาปัจจัยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนข้างต้น

การออกบัตรเครดิต (Credit cards) หรือเงินพลาสติก (Plastic money) ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งถือว่าเป็นสินเชื่อผู้บริโภค (Consumer credit) ประเภทหนึ่งที่ใช้ได้เสมือนเป็นเงินสด ใช้เป็นสื่อ

กลางในการแลกเปลี่ยนแทนการใช้เงินสด ผู้ถือบัตรมีสิทธินำไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ก่อนได้ โดยจ่ายชำระเงินในภายหลังเมื่อถึงกำหนดเวลา หรือเมื่อถึงกำหนดแล้วไม่มีจ่ายก็สามารถผ่อนจ่ายชำระได้แม้จะต้องเสียดอกเบี้ยบ้าง นอกจากนั้นยังใช้เป็นบัตรเอทีเอ็มที่เบิกเงินสดได้ด้วย

ผลก็คือบัตรเครดิตจึงเป็นสิ่งที่สะดวกปลอดภัย ใช้จ่ายได้รวดเร็วกว่าการถือเงินสด และ ดังนั้นบัตรเครดิตหรือเงินพลาสติกจึงเปรียบได้เสมือนทั้งที่เป็นปัจจัยโดยตรงและปัจจัยโดยอ้อมที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน กล่าวคือเป็นปัจจัยโดยตรงในการกำหนดการบริโภค เพราะ [1] จะเป็นผู้มีบัตรเครดิตได้ต้องเป็นผู้มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน หรือ 10,000 บาทต่อเดือน สำหรับข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ [2] ทำให้ผู้ถือบัตรมีเงินใช้จ่ายหรืออำนาจซื้อมากขึ้น และใช้ได้เสมือนเป็นเงินสด [3] ใช้เป็นบัตรเอทีเอ็มที่เบิกเงินสดได้

ขณะเดียวกันบัตรเครดิตก็เป็นปัจจัยทางอ้อมด้วยที่กำหนดการใช้จ่ายในการบริโภค เพราะเป็นการขายโดยให้สินเชื่อ เป็นการซื้อก่อนจ่ายทีหลัง หรือเป็นการขายแบบผ่อนส่งหรือผ่อนชำระเงินได้

ดังนั้น จึงสามารถเขียนสมการความสัมพันธ์ระหว่าง C และบัตรเครดิต (Cr) ได้ดังนี้

$$C = f(Cr)$$

นั่นคือ โดยรวมจะศึกษาวิเคราะห์ว่า การมีรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y) การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y_{cr}) แบบแผนหรือพฤติกรรมของการใช้บัตรเครดิต (R1) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต (R2) จะมีผลต่อการจ่ายในการบริโภคของประชาชนผู้ถือบัตรขนาดไหน อย่างไรและทำไม

ดังนั้น ฟังก์ชันการบริโภคเขียนใหม่ได้เป็น

$$C = f(Y, Y_{cr}, R1, R2)$$

โดย

C = ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต

Y = รายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร

Y_{cr} = การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน

พิจารณาจาก

-การใช้บัตรเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มออกมาใช้จ่าย
เฉลี่ยต่อเดือน

-จำนวนเงินการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน

R1 = แบบแผนของการใช้บัตรเครดิต พิจารณาจาก

-ความถี่ของการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน

-การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในการบริโภคไปจากเดิมเมื่อมีบัตรเครดิต

-ประเภทสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่นิยมใช้บัตรเครดิตในแต่ละเดือน

-ประเภทสินค้าหรือบริการที่นิยมใช้บัตรเครดิตจ่ายชำระในแต่ละเดือน

-ความถี่ของการใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็ม

R2 = ทศนะต่อบัตรเครดิต พิจารณาจาก

-เหตุผลหรือสิ่งจูงใจของความต้องการมีบัตรเครดิต

-ความพอใจ/ความไม่พอใจจากการใช้บัตรเครดิต

-แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตในอนาคตของผู้ถือบัตร

แนวทางและวิธีการศึกษา

❶ การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษา โดยข้อมูลจะมาจาก 2 แหล่ง คือ

-แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากแหล่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานการศึกษาวิจัยและสิ่งพิมพ์จากสถาบันการศึกษา สื่อต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และบริษัทที่ดำเนินธุรกิจบัตรเครดิต เป็นต้น

-แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะใช้ตามกรอบวิเคราะห์ของการศึกษาที่สร้างขึ้น ดังนำเสนอมาแล้ว โดยข้อมูลนี้จะได้จากการสำรวจสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น (โปรดดูแบบสอบถามในส่วนภาคผนวก) จากจำนวนตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิตจำนวน 500 ราย ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและมีคุณสมบัติตามที่กำหนดดังระบุในขอบเขตของการศึกษาในบทที่ 1 มาแล้ว และเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการโดยวิธีการสำรวจแบบตามความสะดวก (Convenience survey)

❷ การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

-ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จะถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ตามกรอบการศึกษาวิเคราะห์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ได้รับความรู้ที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

-วิธีการทางสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) เพื่อแสดงการแจกแจงของข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงความสัมพันธ์และแจกแจงสัดส่วนค่าตัวแปรของข้อมูลตั้งแต่ 2 ตัว

แปรขึ้นไปและการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 1 ตัว (Independent variable) ที่สนใจและตัวแปรตาม 1 ตัว (Dependent variable) ตามสมการถดถอยอย่างธรรมดา (Simple regression equation) โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares หรือ OLS)

บทที่ 4

ความรู้และข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในเรื่องบัตรเครดิต

ก่อนที่จะนำไปสู่การนำเสนอผลที่ได้รับของการศึกษาในครั้งนี้ในบทที่ 5 ถัดจากบทนี้ไป ตามกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นคังนำเสนอในบทที่ 3 ที่ผ่านมา ในบทนี้นำเสนอความรู้และข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในเรื่องบัตรเครดิต อันจะทำให้มีความรู้และข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากขึ้นเพื่อประโยชน์ที่จะทำให้มีความรู้และความเข้าใจที่ลึกและชัดเจนยิ่งขึ้นในเรื่องที่ศึกษา

โดยความรู้และข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในเรื่องบัตรเครดิตที่นำเสนอไว้ในบทนี้ประกอบด้วย ความหมายของบัตรเครดิต ความเป็นมาของบัตรเครดิต บัตรเครดิตในประเทศไทย การขยายตัวของระบบบัตรเครดิต การจัดองค์การของโครงการบัตรเครดิต ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมบัตรเครดิต ขั้นตอนและวิธีการทำงานของบัตรเครดิต ขั้นตอนในการขอสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิต ประโยชน์ของบัตรเครดิต โทษของบัตรเครดิต รายได้จากบัตรเครดิตและภาวะที่ผู้ถือบัตรเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

ความหมายของบัตรเครดิต

คำว่า เครดิต (Credit) ตรงกับภาษาไทยว่า สินเชื่อ มาจากภาษาลาติน Creder แปลว่า เชื่อ ถือ เครดิตหมายถึง ความเชื่อถือหรือความน่าเชื่อถือ ตัวอย่างเช่น ลูกค้าสัญญาว่าจะจ่ายเงินให้และผู้ขายจึงอนุญาตให้ลูกค้านำสินค้าไปได้โดยมีสิ่งของมีค่า จับต้องได้เป็นของแลกเปลี่ยน(Sender, 1972)

นอกจากนี้ ความรู้จากนักวิชาที่ให้ไว้ Credit มาจากคำภาษาลาติน Credo ซึ่งเป็นคำสมระหว่างภาษาสันสกฤต Card แปลว่า ความเชื่อถือไว้ใจกับคำภาษาลาติน Do แปลว่า ทำให้เกิดหรือมอบ จะเห็นได้ว่าที่มาของคำว่าสินเชื่อนั้น มาจากรากฐานเดียวกัน คือ ความเชื่อถือและไว้วางใจ จึงได้มีผู้กำหนดความหมายของสินเชื่อไว้หลายลักษณะ(คารณี พุทธวิบูลย์, 2530) ดังนี้

ในแง่ของการค้า สินเชื่อหมายถึงความเชื่อถือที่ผู้ขายมีต่อผู้ซื้อและยอมมอบสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้ซื้อไปก่อนโดยไม่ต้องชำระเงินสด แต่มีสัญญาการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการนั้น ในวันข้างหน้าตามการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งก่อให้เกิดภาวะความเป็นลูกหนี้และเจ้าหนีตามมา

ในแง่ของผู้บริโภค สินเชื่อหมายถึงความสามารถที่จะได้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อนแล้วค่อยตกลงว่าจะนำเงินมาชำระ ค่าสินค้าหรือบริการในภายหลัง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อาจนำมาสรุปสาระสำคัญสำหรับความหมายของสินเชื่อได้ว่า เป็นความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาการชำระคืนในอนาคต หรืออาจกล่าวได้ว่า สินเชื่อ หรือเครดิตเป็นความไว้วางใจที่บุคคลมีต่อกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ และการที่บุคคลใดได้รับการยอมรับว่าเป็นคนมีเครดิตนั้น กล่าวได้ว่าบุคคลผู้นั้นเป็นคนที่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากบุคคลอื่นให้เป็นผู้มีสิทธิเหนือบุคคลทั่วไป

ในบางกรณี บัตรเครดิตมีผู้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

อำนาจ ลียาทิพย์กุล(2531) กล่าวว่า “บัตรเครดิต คือบัตรเล็ก ๆ ที่ทำด้วยพลาสติก ใช้เพื่อแสดงหลักฐานว่าเป็นผู้มีสิทธิในการใช้บัตรเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ เป็นเงินเชื่อ บัตรนี้จะระบุชื่อบริษัทผู้ออกบัตร เลขที่บัตร ชื่อและลายเซ็นของผู้ถือบัตร บางบริษัทจะมีรูปถ่ายของผู้ถือบัตรติดอยู่ด้วยเพื่อป้องกันการปลอมแปลงหรือทุจริต”

บัตรเครดิต “เป็นบัตรที่สถาบันการเงินออกให้แก่ผู้ที่เป็นสมาชิก เพื่อใช้ซื้อสินค้าหรือบริการโดยไม่ต้องจ่ายเงินทันทีกับร้านค้าหรือสถานบริการที่เป็นสมาชิกของบัตรเครดิตนั้น นอกจากนี้ผู้ถือบัตรยังสามารถเบิกเงินจากธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสมาชิกของบัตรเครดิตได้ภายในวงเงินที่กำหนดไว้” (ประมวลคำศัพท์การเงินการธนาคารและการลงทุน,2531)

ดังนั้น “บัตรเครดิต” จึงเป็นตราสารทางการเงินชนิดหนึ่งที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ผู้ถือบัตรเครดิตนี้เป็นผู้มีเครดิต โดยพิจารณาจากถ้อยแถลงจากผู้ออกบัตรและยังเป็นหลักฐานที่แสดงว่า เจ้าของบัตรเครดิตนี้จะได้รับสินเชื่อผู้บริโภค(Consumer Credit)สำหรับการซื้อสินค้าและบริการจากผู้ขายในระยะเวลาหนึ่ง(ฐานเศรษฐกิจ ฉบับพิเศษ,2533)

บัตรเครดิตที่ใช้กันในปัจจุบัน เป็นบัตรพลาสติกที่ประกอบไปด้วยแถบแม่เหล็กเพื่อบันทึกข้อมูลของผู้ถือบัตรและรหัสผู้ถือบัตรกำหนดให้(Magnetic Strip) แถบเซ็นชื่อเจ้าของบัตรเครดิต(Signature Panel) การพิมพ์ตัวนูนชื่อ นามสกุล และรหัสผู้ถือบัตร(Embossing) การฝังภาพของผู้ถือบัตร หรือภาพสามมิติลงบนบัตร (Picture Engraving)

ความเป็นมาของบัตรเครดิต

บัตรเครดิตในรูปของบริษัท ได้ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกราวปี ค.ศ. 1920 ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยบริษัทน้ำมันใหญ่ๆและกลุ่มโรงแรมชั้นนำได้ออกบัตรเครดิตให้กับลูกค้า เพื่อใช้ซื้อหาสินค้าและบริการต่างๆในเครือข่ายของบริษัทตนเท่านั้น

ต่อมา ในปี ค.ศ. 1950 “สโมสรไดเนอร์ส” (Diners Club) ได้ก่อตั้งขึ้นมาจากจุดเริ่มแรกที่นายแฟรงค์ เอ็กซ์ แมคนามารา (Frank X.Mcnamara) พร้อมด้วยเพื่อนกลุ่มหนึ่งได้ปรึกษาร่วมกับนักกฎหมายชื่อ ราล์ฟ อี ชไนเดอร์ (Ralph E. Schneider) เพื่อร่วมกันออกบัตรเครดิตสำหรับ

สมาชิกใช้ประจำตัว โดยมีสมาชิกเริ่มแรกเพียง 200 ราย และมีร้านค้าที่ยอมรับการ์ดเพียง 29 แห่ง เท่านั้นแต่ในระยะเวลาไม่นานนักสโมสโรโคเนอ์สก็ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจนถึงระดับชาติ จนกระทั่งสามารถขยายสาขาไปทั่วยุโรปได้

ในปี ค.ศ. 1951 ธนาคารแฟรงคลิน เนชั่นแนล (Franklin National Bank) ได้นำแผนบัตรเครดิต(หรือบัญชีเงินเชื่อ)มาใช้กับร้านค้าปลีก ซึ่งได้อำนวยความสะดวกแก่ร้านค้าปลีกที่เข้าร่วมในแผนบัตรเครดิตเป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะธนาคารรับผิดชอบเต็มที่ในด้านสินเชื่อ ธนาคารรับภาระในการพิจารณาตรวจสอบฐานะเครดิตของลูกค้าก่อนที่จะอนุมัติให้เครดิตแก่ลูกค้าโดยการออกบัตรเครดิตให้และลูกค้าสามารถใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าหรือบริการได้แทนเงินสดสำหรับร้านค้าปลีกที่ร่วมในโครงการนี้ เมื่อขายสินค้าหรือบริการได้ จะทำใบสลิปขายสินค้า (Sales Slips) ขึ้นและให้ผู้ถือบัตรเซ็นชื่อในใบนี้และรวบรวมใบสลิปขายสินค้ามาฝากเข้าบัญชีของธนาคาร ธนาคารจะเครดิตเข้าบัญชีโดยหักค่าส่วนลดซึ่งธนาคารได้ตกลงกับร้านค้าที่ร่วมในแผนนี้ไว้ล่วงหน้าแล้ว

แผนบัตรเครดิตของธนาคารแฟรงคลินได้ขยายตัวอย่างแพร่หลาย ธนาคารได้รับอนุญาตให้ธนาคารอื่นใช้แผนบัตรเครดิตของธนาคารได้ และในปี ค.ศ. 1958 ธนาคารเชสแมนฮัตตัน (Chase Manhattan) ในนิวยอร์กและธนาคารแห่งอเมริกา (Bank of America) ในแคลิฟอร์เนียก็ได้ส่งเสริมระบบบัตรเครดิตขึ้นครั้งใหญ่ซึ่งนับเป็นก้าวแรกของการขยายตัวในระบบบัตรเครดิตโดยธนาคารต่างๆ ออกไปอย่างกว้างขวาง (อำนาจ ลีชาติพิชญกุล, 2531)

และในปี ค.ศ. 1959 ธนาคารแห่งอเมริกาก็ได้ออกบัตรแบงก์อเมริกันการ์ด (Bank Americard) ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ. 1974 ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็นบัตรวีซ่า (Visa Card) ภายหลังการรวมตัวกันของกลุ่มธนาคารสมาชิกแบงก์อเมริกันการ์ด แล้วตั้งเป็น "วีซ่าอินเตอร์เนชั่นแนล" (VISA International)

ปี ค.ศ.1968 ธนาคารในแถบตะวันออกของประเทศสหรัฐอเมริการ่วมกับเวลล์ฟาร์โก ออกบัตรเครดิตชื่อ Master Card ในปัจจุบัน

บัตรเครดิตในประเทศไทย

บัตรเครดิต เริ่มมีใช้เป็นที่แรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2512 ในนามของบริษัทไดเนอ์คลับ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร สมาชิกในปีแรกมีอยู่ประมาณ 150 รายเท่านั้นและเป็นนักบริหารอาวุโสแทบทั้งสิ้น นอกจากนี้ก็มีร้านค้าที่เป็นสถานที่รับบัตรเพียงไม่กี่ราย (โสมนัส ฅ บางช้าง, 2530)

หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2515 ธนาคารกสิกรไทยและธนาคารศรีนครได้ร่วมกันออกบัตรเครดิตสำหรับใช้ในประเทศโดยเฉพาะมีชื่อเรียกว่า บัตรเครดิตอเนกประสงค์ (Multi-Purpose Credit Card) ในระยะแรกบัตรเครดิต ไม่ได้รับความนิยมเท่าใดนัก เนื่องจากประเทศไทยเป็นสังคมเงิน

สด(Cash Society) ร้านค้าต่าง ๆ ก็ยังไม่ให้ความเชื่อถือว่ามีบัตรเครดิตจะเทียบเท่าการชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินสด ตลอดจนความเข้มงวดในการออกบัตรแก่ลูกค้าของธนาคารเองด้วย ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบของบริการธนาคารรวมถึงการปรับปรุงบัตรเครดิตให้ดึงดูดความสนใจมากขึ้น ประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจผลักดันให้บุคคลเริ่มมีการยอมรับวัฒนธรรมของสังคมเงินพลาสติก (Card Society) บัตรเครดิตจึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย(สาวิตร สถาประเสริฐ,2533)

บัตรเครดิตที่ใช้ในประเทศไทย สามารถแบ่งออกตามลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ (ปฏิภาณ ศรีสังวาล,2533)

1. แบ่งตามลักษณะของผู้ออกบัตร

1.1 Bank Card เป็นบัตรที่ออกโดยธนาคาร เช่น บัตรวีซ่า บัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย เป็นต้น

1.2 Company Card เป็นบัตรที่ออกโดยบริษัทซึ่งทำธุรกิจบัตรเครดิต เป็นบัตรเครดิตที่ใช้เพื่อการเดินทางและความบันเทิง (Travel and Entertainment Card : T&E Card) เช่น บัตรไดเนอร์สคลับ บัตรอเมริกันเอ็กซ์เพรส

2. แบ่งตามลักษณะการให้เครดิต

2.1 Credit Card เป็นบัตรที่ให้วงเงินในการใช้ เช่น การให้วงเงินในการเบิกเงินสด ส่วนหนึ่งและวงเงินในการนำไปซื้อสินค้าอีกส่วนหนึ่ง การให้เวลาระยะหนึ่งหลังการใช้บัตรโดยไม่เสียดอกเบี้ยชำระภายในวันที่กำหนด บัตรดังกล่าว เช่น มาสเตอร์การ์ด บัตรวีซ่า

2.2 Charge Card เป็นบัตรที่ไม่กำหนดวงเงินการใช้ แต่กำหนดระยะเวลาชำระเงินคืน โดยไม่เสียดอกเบี้ย

2.3 Debit Card เป็นบัตรที่ไม่มีวงเงินการใช้ ต้องชำระค่าสินค้าด้วยเงินสด โดยผ่านระบบโอนเงิน ณ จุดขาย หรือ EFT-POS (Electronic Fund Transfer at the Point of Sales) เช่น บัตรเอทีเอ็มของธนาคารต่าง ๆ

3. แบ่งตามลักษณะและพื้นที่การใช้

3.1 บัตรเครดิตภายในประเทศ(Local Credit Card) เป็นบัตรเครดิตที่มีขอบเขตการใช้เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น บัตรเครดิตที่ออกโดยสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารหรือกลุ่มธนาคารร่วมมือกันในการออกบัตร มีดังต่อไปนี้

3.1.1 บัตรเครดิตธนาคารกรุงเทพ มี 2 แบบ คือ บัตรธรรมดาและบัตรทอง

3.1.2 บัตรเครดิตธนาคารกรุงไทย มี 2 แบบ คือ บัตรคลาสสิก และบัตรทอง

3.1.3 บัตรเครดิตธนาคารกรุงศรีอยุธยา

3.1.4 บัตรเครดิตธนาคารไทยพาณิชย์ มี 2 แบบ คือ บัตรโพธิ์เงิน และบัตรโพธิ์ทอง

3.1.5 บัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย มี 2 แบบ คือ บัตรเขียวและบัตรชมพู(บัตรทอง)

3.1.6 บัตรเครดิตขวัญนคร(ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ ธนาคารทหารไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารมหานคร ธนาคารสหธนาคาร ธนาคารศรีนคร ในนาม บริษัท ทูรวมการ จำกัด) มี 2 แบบ คือ บัตรเงินและบัตรทอง

3.2 บัตรเครดิตสากล (International Credit Card) ผู้ถือบัตรเครดิตสากลสามารถใช้บัตรเครดิตรชำระค่าสินค้าและบริการได้ทั่วโลก จากร้านค้าที่มีสัญลักษณ์ของบัตรเครดิตชนิดนั้นติดอยู่ได้แก่ มีผู้ออกบัตรเป็น

3.2.1 Visa Card มี 2 แบบ คือบัตรคลาสสิกกับพรีเมียร์ ปัจจุบันธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย ธนาคารมหานคร ธนาคารสหธนาคาร ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนครและซีทีแบงก์

3.2.2 Master Card มี 2 แบบ คือบัตรเงินและบัตรทอง ปัจจุบันเรียกว่า Lady's Card ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย ธนาคารศรีนคร เรียกว่า Lady's Card ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย ธนาคารศรีนคร เรียกว่า MS Card หรือ มาสแมวแซล การ์ด

3.2.3 Diners Card โดยมีบริษัท ไดเนอร์สคลับ (ประเทศไทย) จำกัด บัตรเครดิตที่ไม่มีบัตรเงิน บัตรทอง เพราะเป็นบัตรที่ใช้ได้ไม่จำกัด ถ้าผู้ถือบัตรสามารถชำระเงินได้เมื่อครบกำหนด

3.2.4 American Express ในประเทศไทย มีเพียง 2 แบบ คือ บัตรเขียว และบัตรทอง โดยมี บริษัท อเมริกันเอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ

3.2.5 JCB เป็นบัตรเครดิตญี่ปุ่น ออกโดย Japan Credit Beureau มี 2 แบบ คือ บัตรเงินและบัตรทอง

3.3 บัตรเครดิตเฉพาะกิจ เป็นบัตรเครดิตที่ออกโดย ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า เพื่อให้เครดิตแก่ลูกค้าที่สมัครเป็นสมาชิกเท่านั้น มีขอบเขตการใช้จำกัดมาก เพราะใช้ได้ในพื้นที่ของผู้ถือบัตรเท่านั้น เช่น

3.3.1 บัตรเครดิตเซ็นทรัล (Central Card) มีแบบเดียวใช้ได้ในพื้นที่ห้างสรรพสินค้าในเครื่องของห้างเซ็นทรัลทุกสาขา ซึ่งใช้เครดิตในการชำระสินค้า และชำระคืนเมื่อถึงครบกำหนดชำระ อีกทั้งยังสามารถนำมาเป็นส่วนลดในการซื้อสินค้าที่ห้างเซ็นทรัลทุกสาขา

3.3.2 Golf Card เป็นบัตรเครดิตมาสเตอร์การ์ด ที่พัฒนาโดยธนาคารไทยพาณิชย์ ร่วมกับมาสเตอร์การ์ดใน 4 ประเทศ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และไทย ผู้ถือบัตรสามารถเล่นกอล์ฟ ในสนามของประเทศดังกล่าวที่รับมาสเตอร์การ์ดได้

3.3.3 บัตรเครดิต จิม ทอมป์สัน ออกโดยธนาคารไทยพาณิชย์ ร่วมกับจิม ทอมป์สัน ให้บริการสำหรับลูกค้าของจิม ทอมป์สัน และเมื่อนำบัตรมาซื้อสินค้าที่ จิม ทอมป์สัน จะได้รับส่วนลดพิเศษอีกต่างหาก นอกเหนือไปจากคุณสมบัติเดิมของบัตรทั้งสอง

3.3.4 Affinity Card เป็นบัตรเครดิตโพธิ์เงิน โพธิ์ทอง ของธนาคารไทยพาณิชย์ ที่ออกให้กับผู้ถือบัตรจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือลูกค้าของห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ เช่น การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การประปา นครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด ชมรมห้างสรรพสินค้าอุธร ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ฯลฯ

การขยายตัวของระบบบัตรเครดิต

ระบบบัตรเครดิตระดับชาติและระดับระหว่างประเทศได้พัฒนาขึ้นใช้กันอย่างแพร่หลาย ชาวอเมริกันนิยมมีบัตรเครดิตไม่เพียงแต่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ในต่างประเทศซึ่งมีต่ำกว่า 97 ประเทศต่างก็ยอมรับบัตรเครดิตเสมือนการใช้เงินสดในการชำระค่าสินค้าเช่นกัน จากการริเริ่มบัตรเครดิตที่ Diner Club จนถึงปัจจุบัน ธุรกิจส่วนใหญ่จะมีบัตรเครดิตของตนเอง ถ้าไม่มีก็มักจะร่วมในแผนบัตรเครดิตกับสถาบันอื่น ๆ เช่น บริษัทสายการบิน การรถไฟ เอเยนต์บริการให้เช่ารถยนต์ ร้านอาหารเสื้อผ้า และร้านค้าของเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ บริการท่องเที่ยวและการบันเทิง เป็นต้น

สมาชิกของระบบบัตรเครดิตระดับชาติ ได้แก่ E.J.Kovette, Sears Roebuck & Co., Central Charge Card Association เป็นต้น บริษัทเหล่านี้ได้ให้บริการบัตรเครดิตสำหรับซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จากบริษัทที่ออกบัตรเครดิตเท่านั้น ส่วนบัตรเครดิตของธนาคารจะนำมาใช้ได้ทั่วไป ซึ่งกำหนดขอบเขตตามสภาพทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้บัตรของธนาคารยังใช้ในการกู้ยืมเงินได้ด้วย โดยสามารถถอนเงินสดได้ถึง 500 ดอลลาร์สหรัฐ บัตรเครดิตของธนาคารที่แพร่หลายอยู่ปัจจุบันคือ VISA และ Master Card บริษัทห้างร้านและธนาคารต่าง ๆ จะมีป้ายสัญลักษณ์ ติดอยู่ให้เห็นชัดเจนว่า เขายินดีต้อนรับบัตรเครดิตจากแหล่งที่ออกนั้น ซึ่งเป็นการโฆษณาให้ประชาชน ผู้บริโภคนิยมใช้บริการนั้น ๆ ด้วย

สำหรับบัตรเครดิตระหว่างประเทศ ดังที่ทราบกันดีว่าในธุรกิจการค้าระหว่างประเทศนั้น เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเป็นเงินแข็งที่ยอมรับกันทั่วโลก ธนาคารต่าง ๆ ก็มีการติดต่อกันทั่วโลก รวมทั้งสาขาของธนาคารอเมริกา ชาวอเมริกันก็นิยมการท่องเที่ยว การที่จะพกเงินสดติดตัวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ย่อมไม่ปลอดภัย ด้วยเหตุนี้จึงหันมานิยมใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด ซึ่งจะสามารถนำมาใช้สอยได้เช่นเดียวกับเงินสดและยังสามารถขึ้นเงินสดกับธนาคารในประเทศนั้น ๆ ได้ด้วย ธนาคารที่เสนอบริการบัตรเครดิตระหว่างประเทศได้แก่ VISA (ชื่อเดิม Bankameri Card), Master Card (ชื่อเดิม Master Charge) และ American Express เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่า ระบบบัตรเครดิตเป็นการเสนอขายเงินเชื่อ(บัญชีเงินเชื่อ) ซึ่งผู้ถือบัตรจะสามารถซื้อสินค้าต่างๆ ไปก่อนและชำระเงินครั้งเดียวเมื่อผู้ออกบัตรได้ส่งบิลรายละเอียดและใบสลีปขายสินค้า ซึ่งมีลายเซ็นของผู้ถือบัตรอยู่ ผู้ถือบัตรมีส่วนได้ประโยชน์โดยไม่ต้องไปกู้ยืมเงินมาซื้อสินค้า และไม่ต้องเสียดำจ่ายและดอกเบี้ยในการใช้เงิน ระยะเวลาที่ส่งบิลเรียกชำระเงินจากผู้ถือบัตรจะแตกต่างกันตามนโยบายของบริษัทที่ออกบัตรส่วนใหญ่กำหนดไว้ประมาณ 25-30 วัน แต่สำหรับเมืองไทยยังแตกต่างจากการปฏิบัติในต่างประเทศอยู่บ้าง

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ความหวังแก่นักตของอุตสาหกรรมบัตรเครดิตว่า จะพลิกประวัติศาสตร์ได้ โดยกล่าวว่าบริการบัตรเครดิตจะทำรายได้ให้แก่ธนาคารอย่างมหาศาลและจะเป็นหัวใจของการบริการของธนาคาร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

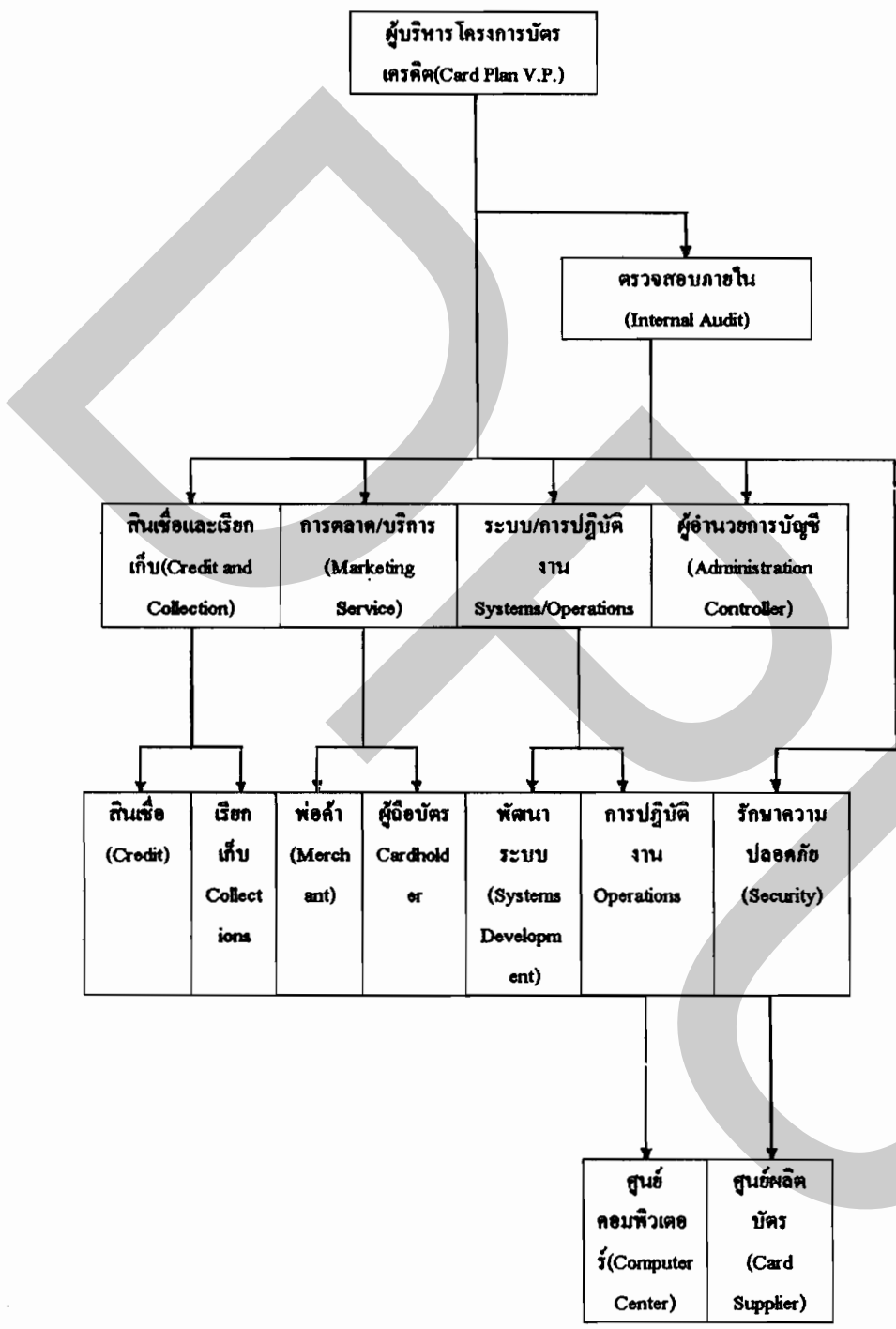
- 1.ภาวะเศรษฐกิจ
- 2.การบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ
- 3.การส่งเสริมให้ประชาชนนิยมใช้และเข้าถึงผลประโยชน์ที่ผู้ถือบัตรจะได้รับและ
- 4.กฎหมายให้ความคุ้มครอง โดยไม่ให้บริษัทที่ออกบัตรเอาเปรียบลูกค้าของตนมากเกินไป

ไป

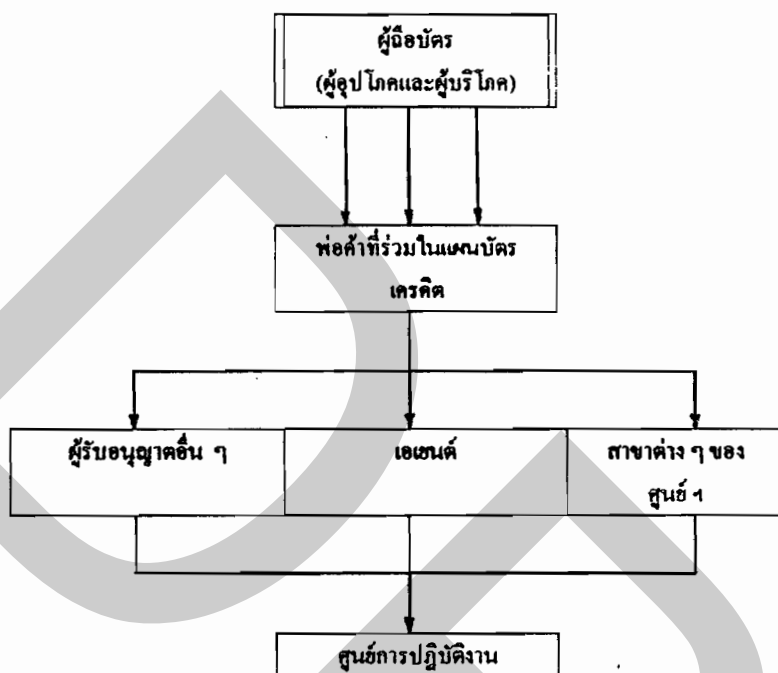
การจัดองค์กรของโครงการบัตรเครดิต

ปัจจุบันระบบบัตรเครดิตส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ การดำเนินงานขึ้นอยู่กับสภาพตลาด ขนาดสังคมและขนาดของธนาคาร ธนาคารขนาดใหญ่โดยปกติในแผนบัตรเครดิตจะมีรองประธาน (Vice President, V.P.) เป็นผู้บริหารงานและแบ่งแยกส่วนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมดังตารางข้างล่างนี้ ถ้าหากเป็นธนาคารขนาดเล็กหรือธนาคารที่ไม่มีสาขาจะเป็นเพียงตัวแทนที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และถ้าปริมาณงานมีไม่มากนักการที่จะตั้งเป็นแผนกบัตรเครดิตขึ้น ก็จะไม่คุ้มค่าใช้จ่าย ดังนั้นธนาคารขนาดเล็กจึงติดต่อกับธนาคารขนาดใหญ่ให้เป็นผู้จัดการแทน ธนาคารขนาดเล็กที่ได้รับอนุญาตให้เป็นตัวแทนนี้เรียกว่า “เอเจนต์” (Agents) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะอยู่ในชนบทเป็นเมืองเล็กที่มีประชากรไม่มากนัก สำหรับธนาคารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในเขตเมืองหลวงของมลรัฐต่างๆ ซึ่งมีประชากรหนาแน่น โดยเฉพาะในย่านอุตสาหกรรมที่มีการค้าขายหนาแน่น มีผู้ใช้บัตรเครดิตกันมาก การดำเนินงานของธนาคารย่อมมีขนาดใหญ่กว่าเอเจนต์ ซึ่งธนาคารขนาดใหญ่ที่ดำเนินงานด้านบัตรเครดิตนี้ เรียกว่า “ผู้รับอนุญาต” (Licensee) บางครั้งเขานิยมเรียกว่า “ศูนย์การปฏิบัติงาน” (Operation Center)

ภาพที่ 2 ภาพแสดงโครงสร้างการ้องการของศูนย์การปฏิบัติงาน

ภาพที่ 3 ภาพแสดงทางเดินสายงานของระบบบัตรเครดิต

ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมบัตรเครดิต

ภาพที่ 3 ข้างต้นเป็นภาพแสดงทางเดินสายงานของระบบบัตรเครดิต ซึ่งประกอบด้วยผู้ถือบัตร พ่อค้า เอเจนต์ ผู้รับอนุญาต สาขาธนาคารของศูนย์การปฏิบัติงานและศูนย์หารปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมบัตรเครดิตเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเป็นผู้พัฒนาให้ระบบบัตรเครดิตเป็นที่เชื่อถือในวงการค้าและธุรกิจต่อไป

ผู้ถือบัตร

ผู้ถือบัตรได้แก่ ผู้อุปโภคซึ่งโดยปกติเป็นลูกค้าที่ใช้บริการของธนาคารเป็นประจำอยู่แล้ว เพราะธนาคารได้ให้ความสะดวกและคุ้มครองทรัพย์สินอันมีค่าให้ได้รับความปลอดภัย นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับธนาคารย่อมมีความคุ้นเคยกันอย่างดีเพราะติดต่อกันมานาน ดังนั้นเมื่อธนาคารเสนอบริการใหม่ได้แก่ บัตรเครดิต แน่แน่นอนที่เด็วลูกค้าของธนาคารย่อมสนใจและให้ความสนับสนุนเพราะผู้ถือบัตรจะได้รับความสะดวก ไม่ต้องถือเงินสดติดตัวมากมาย จึงนับว่าปลอดภัยไม่ต้องหวาดกลัวโจรผู้ร้ายจะปล้นหรือแย่งชิงทรัพย์สิน หรือกระเป๋าดกหล่นระหว่าง เป็นต้น แผนระบบบัตรเครดิตได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ร้านค้าต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้น ความสะดวกในการใช้บัตรย่อมมีมากขึ้นและเพิ่มความ ปลอดภัยยิ่งขึ้น ผู้ถือบัตรจะได้รับผลประโยชน์หลายประการ เช่น

ไม่ต้องไปตู้ยืมเงินมาเพื่อซื้อสินค้า ดอกเบี้ยก็ไม่ต้องเสีย (ถ้าชำระภายในกำหนด) บริการจึงคล้ายกับ “การกินก่อนจ่ายทีหลัง” นั่นเอง นอกจากนี้ ถ้าผู้ถือบัตรมีความจำเป็นต้องใช้เงินสดเขาก็สามารถขึ้นเงินที่ธนาคารได้

ข้อดี

ข้อดีที่ร่วมมือกับแผนระบบบัตรเครดิตจะได้รับผลดี คือ เขาสามารถเพิ่มยอดขายสินค้าและบริการได้มากขึ้นโดยเสียดำค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย และส่งเสริมการขายโดยให้เครดิตแก่ลูกค้าเช่นเดียวกับร้านค้าบริษัทขนาดใหญ่ ๆ ที่มีแผนกเครดิตของตนเอง อีกประการหนึ่งเป็นการชักจูงให้ลูกค้าผู้ถือบัตรซื้อสินค้าโดยมิได้ตั้งใจเลย เช่น ผู้ซื้อสินค้าส่วนใหญ่ที่นิยมเดินชมสินค้า (Shopping) เมื่อมีเวลาว่าง ถ้าพบสินค้าที่ถูกรู้ใจและต้องการซื้อก็สามารถซื้อได้โดยไม่ต้องกลับบ้านหรือไปธนาคารเพื่อเบิกเงินสด ซึ่งบางครั้งเมื่อเบิกเงินจากธนาคารมาซื้อสินค้าที่ต้องการคนอื่นอาจจะซื้อไปเสียก่อน หรือพอดีกับเป็นวันหยุดราชการไม่สามารถเบิกเงินจากธนาคารได้ ค่าใช้จ่ายที่เขาจะต้องไปถอนเงินจากธนาคาร หรือกลับบ้านไปนำเงินมาซื้อ เมื่อบวกเข้ากับราคาสินค้าแล้วย่อมเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าการมีบัตรเครดิต สำหรับด้านพนักงานขายเมื่อขายสินค้าพนักงานขายไม่ต้องเสียเวลานับเงินเพียงแต่ทำ “ใบขายสินค้า” ดังภาพที่ 4 และให้ผู้ถือบัตรเซ็นชื่อเท่านั้น พนักงานขายหรือพนักงานเก็บเงินเพียงแต่รับผิดชอบใบขายสินค้า เพื่อนำไปขึ้นเงินกับธนาคารตามข้อตกลงระหว่างพ่อค้ากับธนาคาร หรือผู้ออกบัตร ใบขายสินค้านี้บุคคลอื่นจะนำไปขึ้นเงินไม่ได้ ดังนั้น ระบบบัตรเครดิตจึงให้ความคุ้มครองแก่ร้านค้า และร้านค้าบางแห่งใช้ระบบบัตรเครดิตเป็นการควบคุมภายในของกิจการ ข้อดีที่ร่วมมือในแผนบัตรเครดิตจะได้รับประโยชน์จากการขายสินค้าเพิ่มขึ้น ให้ความคุ้มครองและลดค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ประเทศไทยยังอยู่ในขั้นเริ่มต้นสำหรับธุรกิจด้านนี้ เราจึงยังไม่ค่อยเห็นแผ่นป้ายโฆษณาแสดงเครื่องหมายว่า ร้านค้าใดที่ต้อนรับบัตรเครดิตตามเครื่องหมายที่ปิดอยู่ตามตู้โชว์หรือบานประตู แต่ในอนาคตร้านค้าในประเทศไทยอาจนิยมรับบัตรเครดิตมากขึ้น

ภาพที่ 4 ภาพใบขายสินค้า

0200 0100 3712 9118 NO. 9862057		DATE วันที่ 1/8/41	SECTION เลขที่ 02
11/96 11/99 89 0106		AUTHORIZATION NO. รหัสอนุมัติ	
RAWEEVAN PRAMOJANE			
200-045-449 KIKUYA BANGKOK 112-30...		PASSPORT NO. & COUNTRY พาสปอร์ตเลขที่-ประเทศ	
DESCRIPTION QUANTITY	AMOUNT (บาทถ้วน)		
๕	๒ - 119๐ -		
TIP AMOUNT เงินทิป			
TOTAL AMOUNT รวมเงิน		๒ - 1190 -	
AMOUNT จำนวนเงิน		๒ - 1190 -	
CARDHOLDER'S SIGNATURE ลายมือชื่อผู้ถือบัตร			
ชื่อร้านค้า: ร้านหน้าหน้าหน้าหน้าร้านค้า			

NO REFUND THE ISSUER OF THE CARD IDENTIFIED ON THIS FORM IS AUTHORIZED TO PAY THE AMOUNT SHOWN AS BENEVOLENTLY FOR THE POSSESSION OF THE CARD. THE CARDHOLDER MUST SIGN (TOGETHER WITH ANY OTHER CHARGES DUE THEREON) SUBJECT TO AND IN ACCORDANCE WITH THE AGREEMENT GOVERNING THE USE OF SUCH CARD.

ชื่อธนาคาร: ธนาคารกรุงเกษม Bangkok Bank Public Company Limited

โลโก้: CREDIT CARD, VISA, MasterCard

เอเจนต์ ผู้รับอนุญาต และธนาคารของศูนย์การปฏิบัติงาน

สถาบันเหล่านี้เป็นสื่อกลางติดต่อระหว่างพ่อค้ากับธนาคาร เมื่อพ่อค้าขายสินค้าได้ก็จะทำใบขายสินค้า และรวบรวมนำฝากกับเอเจนต์ ผู้รับอนุญาต หรือสาขาของธนาคาร สถาบันเหล่านี้จะส่งไปยังศูนย์การปฏิบัติงานเพื่อคำนวณงานต่อไป ผู้ถือบัตรสามารถใช้บัตรขึ้นเงินสดกับสถาบันเหล่านี้ได้ รายได้ของสถาบันเป็นค่าธรรมเนียม ซึ่งศูนย์ ฯ จ่ายให้ตามปริมาณใบขายสินค้า

ศูนย์การปฏิบัติงาน

ศูนย์ของธนาคารบางแห่งก็เรียกว่า “ฝ่ายบัตรเครดิต” บางแห่งเรียกว่า “แผนบัตรเครดิต” ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ความสำคัญและขนาดขององค์กร โครงสร้างการจัดองค์กรจึงขึ้นอยู่กับความจำเป็น เจ้าหน้าที่ (พนักงาน) อาจแบ่งออกเป็นเจ้าหน้าที่ (พนักงาน) ปฏิบัติงาน (Lines) และเจ้าหน้าที่ (พนักงาน) ให้คำแนะนำ (Staffs) การบริหารงานก็เช่นเดียวกับ โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ขั้นตอนและวิธีการทำงานของบัตรเครดิต

- ① บริษัทหรือธนาคารผู้ออกบัตร (Card Issuer) ออกบัตรให้แก่สมาชิกบัตร (Card Member)
- ② สมาชิกบัตรนำบัตรมาซื้อสินค้าและบริการที่ร้านค้าหรือสถานบริการที่รับบัตร (Service Establishment) สถานรับบัตรนั้นจะนำบัตรเครดิตของลูกค้าพร้อมแบบฟอร์มหลักฐานการขาย (Sale Slips) ที่ทางผู้ออกบัตรมอบไว้มาเข้าเครื่องรูดบัตร (Imprinter Machine) เพื่อบันทึกชื่อผู้ถือบัตร เลขประจำตัวสมาชิกบัตร ชื่อ สถานที่ตั้ง และเลขที่บัญชีของสถานรับบัตรหรืออาจใช้เครื่องอนุมัติบัตร (Verifone) จากนั้นก็จะกรอกรายการราคาสินค้าให้สมาชิกบัตรลงลายมือชื่อให้เหมือนกับที่ได้เขียนเป็นตัวอย่างไว้ก่อนแล้วบนตัวบัตร
- ③ สถานรับบัตรจะส่งหลักฐานการขายไปยังผู้ออกบัตรเพื่อเรียกเก็บเงิน
- ④ ผู้ออกบัตรจะชำระเงินให้สถานรับบัตรแทนสมาชิกบัตร แล้วจะสรุปรวมรายการจ่ายของผู้ถือบัตรเป็นใบแจ้งยอด (Statement) มาเรียกเก็บเงินจากสมาชิกบัตรเป็นงวด ๆ แล้วแต่ผู้ออกบัตรจะกำหนด เช่น งวดละ 10 วัน หรือ 30 วัน เป็นต้น
- ⑤ เมื่อสมาชิกได้รับใบแจ้งยอด (Statement) ก็ชำระเงินแก่ผู้ออกบัตรตามเงื่อนไข

ขั้นตอนในการขอสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิต

สำหรับในบ้านเรา ผู้ขอบัตรเครดิตจะต้องกรอกใบคำขอสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิตดูภาพที่ 5 และเปิดบัญชีกระแสรายวัน ออมทรัพย์ หรือใช้บัญชีกลางของศูนย์บัตรเครดิตโดยไม่ต้องเปิดบัญชีใหม่ การเปิดบัญชีกระแสรายวันนี้จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของธนาคาร บัญชีกระแสรายวันหรือออมทรัพย์ นี้จะเปิดที่สาขาไหนก็ได้ เมื่อผู้ขอบัตรเครดิตได้รับอนุมัติให้มีบัตรได้

จะต้องเสียค่าธรรมเนียมบัตรจำนวนหนึ่ง ส่วนผู้ที่เปิดบัญชีกระแสรายวันก็จะได้รับสินเชื่อทันที หลังจากนั้นธนาคารก็จะออกบัตรเครดิตให้ บัตรเครดิตนี้ใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิในการใช้บัตรเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ซึ่งในบัตรจะมีตัวอย่างลายมือชื่อของเจ้าของบัตร เมื่อผู้ถือบัตรใช้บัตรซื้อสินค้าหรือบริการ พ่อค้าที่ขายสินค้าหรือบริการซึ่งรวมอยู่ในแผนบัตรเครดิตก็จะออกสลิปให้ผู้ถือบัตรลงลายมือชื่อ ซึ่งพ่อค้าจะตรวจสอบดูลายเซ็นว่าถูกต้องหรือไม่ หลังจากนั้นพ่อค้าจะนำสลิปนั้นมาเข้าบัญชีเงินฝากของเขา สำหรับธนาคารที่รับสลิปก็จะส่งสลิปไปสำนักงานหรือสาขาที่ระบุไว้ซึ่งมีบัญชีออมทรัพย์ กระแสรายวันของเจ้าของบัตรเครดิตอยู่ สำนักงานหรือสาขานั้นจะหักบัญชีเงินฝากตามจำนวนเงินในสลิป ส่วนผู้ที่ไม่ได้เปิดบัญชีออมทรัพย์ กระแสรายวัน ผู้ถือบัตรก็ต้องนำเงินเข้าบัญชีศูนย์บัตรเครดิตตามยอดจำนวนเงินที่ใช้จ่ายไป และถ้าสำนักงานหรือสาขาหักเงินในบัญชีออมทรัพย์ กระแสรายวันไม่พอที่จะตัดบัญชีจะกลายเป็นยอดลูกหนี้ (เดบิต) ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการกู้เงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยทันทีถ้าเจ้าของบัตรนำเงินมาเข้าบัญชีเงินเป็นยอดเครดิต (ตัวดำ) ธนาคารจะหยุดคิดดอกเบี้ย ดังนั้นบริการบัตรเครดิตในบ้านเราก็เท่ากับเป็นการกู้เงินเบิกเกินบัญชี การถอนเงินก็ใช้สลิปของร้านค้าหรือธนาคาร โดยไม่ต้องใช้เช็คส่งจ่ายเงิน ซึ่งในปัจจุบันเรียกว่า “เดบิตการ์ด” (Debit Card)

ประโยชน์ของบัตรเครดิต

ปัจจุบันบัตรเครดิตกลายเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิต เนื่องจากประชาชนทั่วไปเริ่มเข้าใจถึงความหมาย ชื่อก่อนผ่อนที่หลัง ถ้าใช้ถูกทาง บัตรเครดิตจะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ให้ความสะดวกสบายไม่ต้องพกเงินสดติดตัวมาก ซึ่งจะทำให้เกิดอันตรายได้ง่าย เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินหรือขาดเงินก็สามารถถอนเงินสดออกมาใช้ก่อนได้

2. ให้บริการด้านความคุ้มครองแก่เจ้าของบัตร เพียงแต่แสดงความจำนงใช้บริการประกันตามที่ต้องการผ่านทางเครื่องเอทีเอ็ม ก็จะมีผลได้รับความคุ้มครองโดยไม่ต้องไปติดต่อกับบริษัทประกันด้วยตนเอง

3. เป็นแหล่งรายได้ให้ผู้ถือบัตร ในกรณีที่ร้านค้าหรือธุรกิจเป็นผู้ถือบัตรจะทำให้ร้านค้านั้นขายสินค้าได้มากขึ้น เพราะลูกค้าไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินสดทันทีและยังได้รับส่วนลดจากราคาปกติด้วย หากธนาคารเป็นผู้ถือบัตรธนาคารจะได้รับค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปีจากผู้ถือบัตร และค่าธรรมเนียมจากร้านที่รับบัตร หากผู้ถือบัตรเบิกเงินสดเกินบัญชีไปใช้ หรือไม่มีเงินในบัญชีเพียงพอ เมื่อธนาคารเรียกตัดยอดบัญชีธนาคารเองก็สามารถคิดดอกเบี้ยกับลูกค้าได้ทันที

4. ช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่ต้องพกเงินเข้ามาเป็นจำนวนมาก การเจรจาทางธุรกิจก็มีความสะดวกเมื่อใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด

5.ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ธนบัตร การใช้บัตรเครดิตซื้อของ ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินโดยมิต้องพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังทำให้ปริมาณเงินที่หมุนเวียนในเศรษฐกิจไม่เพิ่มขึ้นมากเนื่องจากการพิมพ์ธนบัตรบ่อยครั้ง

โทษของบัตรเครดิต

หากบัตรเครดิตถูกนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ก็มีโทษ ดังนี้

1.สร้างนิสัยไม่ประหยัด การมีบัตรเครดิตทำให้สามารถซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้ โดยมิต้องใช้จ่ายเงินสดทันที เหมือนกับว่าไม่มีเงินก็ยังสามารถใช้จ่ายได้ ผู้ถือบัตรอาจไม่มีการยับยั้งชั่งใจในการใช้จ่ายก่อให้เกิดนิสัยการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยโดยไม่รู้ตัว

2.อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่กระตุ้นให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ผู้ถือบัตรสามารถเบิกเงินสดได้โดยมิต้องมีเงินฝากอยู่ในบัญชี และไม่จำเป็นต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเบิกเงินไปใช้ ผู้ถือบัตรอาจใช้สิทธินี้เบิกเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือปล่อยกู้นอกระบบ ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นได้

3.เกิดธุรกิจการปลอมแปลงบัตรเครดิต ก่อความเสียหายแก่ผู้ถือบัตรเครดิตที่ถูกปลอมแปลงนำบัตรไปใช้ หรือสถาบันผู้ออกบัตรเครดิตหรือร้านค้าที่รับชำระค่าสินค้าด้วยบัตรปลอม

รายได้จากบัตรเครดิต

บัตรเครดิตมีต้นทุนต่อบัตร ดังนี้

ตารางที่ 2 ต้นทุนของบัตรเครดิต

ต้นทุนค่าใช้จ่าย	บัตรเงิน (บาท)
ต้นทุนในการผลิตบัตร	
-ค่าบัตร	10.00
-Embossing	0.25
ต้นทุนในการให้บริการ	
-ค่าส่งใบแจ้งหนี้	36.96
-ค่าสารเอกสิทธิ์	72.00
-ค่าประกันบัตรเครดิต	30.00
รวมทั้งสิ้น	149.21

ที่มา : ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3 รายได้-รายจ่ายจากธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารกรุงไทย

รายได้	2535	2536
ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและรายปี	34.32	46.54
ดอกเบี้ยรับ	253.90	113.20
รายได้จากการรับซื้อ Sales slip	21.23	22.72
ค่าธรรมเนียมระหว่างธนาคาร	2.78	8.46
รายได้จากการขายสินค้า	1.96	7.20
หนี้เรียกเก็บได้	2.80	-
รวมรายได้	316.99	198.12
รายจ่าย		
ค่าธรรมเนียมระหว่างธนาคาร	-	0.46
Cost of fund	160.62	8.42
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	78.34	71.35
ค่าลิขสิทธิ์ VISA	1.19	4.01
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	3.77	0.11
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.73	0.09
ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	-	1.42
รวมค่าใช้จ่าย	244.65	85.86
กำไรจากการดำเนินงาน	72.34	112.26
อัตราเพิ่มขึ้น (%)	230.00	55.00

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ธนาคารจะต้องเสีย มีค่าธรรมเนียมระหว่างธนาคาร ค่าลิขสิทธิ์ และค่าใช้จ่ายทั่ว ๆ ไป

ทางด้านรายได้ ธนาคารจะได้รับจากค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปี ดอกเบี้ยที่เก็บจากลูกค้าในกรณีลูกค้าไม่ชำระหนี้ตรงเวลา และรายได้จากการรับซื้อ Sales slip

ภาวะที่ผู้ถือบัตรเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

จากการเคลื่อนไหวปรับอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของธนาคารผู้ออกบัตรทั้งไทยและต่างประเทศทุกรายเช่นนี้เอง ทำให้ผู้ถือบัตรเกรงคิดขอมหลีกเลี่ยงไม่พ้นการแบกภาระที่เพิ่มขึ้น เพราะอัตราดอกเบี้ยที่ปรับใหม่ถูกขยับขึ้นไปถึง 24-28% ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่สูงมาก

เรื่องนี้ กฤป โรจนเสถียร ผู้จัดการสายบัตรเครดิตธนาคารกรุงเทพ กล่าวว่า “ขณะนี้ อัตราดอกเบี้ยของธนาคารถือว่ามียอดสูงสุดในประวัติศาสตร์ของธุรกิจบัตรเครดิตในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งเฉลี่ยของธนาคารแต่ละแห่งจะคิดอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่เอ็มอาร์อาร์บวก 10% แต่ต้องยอมรับว่าการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแต่ละแห่งเพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนทางการเงินที่ปรับสูงขึ้นค่อนข้างมาก แบงก์ก็ต้องมีการจ่ายเงินแทนลูกค้าไปก่อนขณะเดียวกันเม็ดเงินที่แบงก์ปล่อยกู้ทุก ๆ บาท แบงก์นำมาจากการรับฝากเงินของประชาชนที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงค่อนข้างมาก ประกอบกับสภาพคล่องขณะนี้โดยรวมยังไม่ดีนัก สะท้อนจากอัตราดอกเบี้ยอินเตอร์แบงก์อยู่ในระดับสูงกว่า 10% มาโดยตลอด”

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารออกบัตรทั้งไทยและต่างประเทศปรับใหม่ในเวลานี้ถือได้ว่าสูงมากเกินไปแต่ต้องยอมรับว่าเป็นไปตามกลไกตลาดเพราะขณะนี้อัตราดอกเบี้ยพื้นฐานของระบบการเงินถือว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่ผู้ถือบัตรต้องยอมรับคือการจ่ายที่แพงขึ้นกว่าเดิม แต่หากผู้ถือบัตรมีการชำระเงินคืนตามกำหนดของธนาคาร นั้นหมายถึงว่าไม่ถูกชาร์จดอกเบี้ยในอัตราที่แพงดังกล่าว

จากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ศักยภาพการชำระหนี้ของผู้ใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงหนี้ค้างชำระที่มียอดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้สรุปผลการใช้บัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ในไตรมาส 2 ของปี 2540 โดยปรากฏว่าในสิ่งงวดนี้มีสินเชื่อค้างจำนวน 43,935 พันล้านบาท จากในงวดไตรมาสแรกของปีนี้มีทั้งสิ้น 41,381 พันล้านบาท คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นประมาณ 6.15% โดยมีสัดส่วนที่ค้างเป็นปริมาณสินเชื่อต่อปริมาณการใช้สูงถึง 8.49% คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากไตรมาสแรกของปีนี้ประมาณ 6.91% เหตุที่สัดส่วนที่ค้างเป็นปริมาณสินเชื่อต่อปริมาณการใช้สูงกว่า 8% ดังกล่าวนั้น เป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำลงอย่างต่อเนื่องทำให้ศักยภาพการชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมีน้อยลงจึงทำให้หนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น ซึ่งตัวเลขสัดส่วนสินเชื่อค้างต่อปริมาณการใช้บัตรเครดิต ในงวดไตรมาสแรกของปีนี้มีสัดส่วนเพียง 1.58% เท่านั้น สะท้อนให้เห็นได้ว่าความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมีน้อยลง อย่างไรก็ตาม ตามรายงานสรุปผลของแบงก์ชาติระบุว่าปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของคนไทยยังมีมากถึง 28,977 พันล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มประมาณ 5.07% โดยเป็นการใช้จ่ายในประเทศประมาณ

25,723 พันล้านบาท และใช้นอกประเทศประมาณ 4,254 พันล้านบาท ขณะที่ชาวต่างประเทศมาใช้
จ่ายในประเทศไทยประมาณ 7,369 พันล้านบาท คิดเป็นปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตทั้งหมด
ในไตรมาส 2 ของปี 2540 นี้ จำนวน 37,335 พันล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการลดลงประมาณ
2.90%

ส่วนในด้านจำนวนบัตรเครดิตนั้นปรากฏว่าในไตรมาสที่ 2 ของปี 2540 จำนวนบัตร
เครดิตของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศยังคงขยายตัวสูงประมาณ 7.8% หรือคิดเป็นจำนวนบัตร
ประมาณ 517,383 พันล้านบาท และเป็นของธนาคารพาณิชย์ไทยประมาณ 1,548,999 บัตร หรือ
เพิ่มขึ้นจากไตรมาสแรกของปีนี้ประมาณ 1.36% เท่านั้น ทำให้จำนวนบัตรของทั้งระบบธนาคาร
พาณิชย์มีทั้งสิ้น 2,055,382 บัตร

ผลจากที่ธุรกิจบัตรเครดิตถูกคุมเข้มมากขึ้น ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยลงทำให้
หนี้ค้างชำระมีมากขึ้น ทำให้อัตราของธุรกิจบัตรเครดิตในปีนี้อาจมองว่าจะขยับลงอย่างมากเมื่อ
เทียบกับปีก่อน ๆ

จิรศักดิ์ ตันเสถิตย์ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ ในฐานะประธานชมรมบัตร
เครดิตกล่าวว่า “ธุรกิจบัตรเครดิตในปีนี้อาจจะตกต่ำลงมากและมีความเสี่ยงมากขึ้น นอกจากนี้ยังมี
เหตุการณ์หลายอย่างที่แตกต่างจากเดิม โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีหลังที่ทุกธนาคารต้องระมัดระวังและ
เลือกสรรลูกค้ามากขึ้นเป็นพิเศษ เนื่องจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจทำให้บริษัทหลาย
แห่งปลดและลดคนงาน บางแห่งถึงกับปิดกิจการ แต่โดยส่วนใหญ่เป็นพนักงานประจำสำนักงานที่
เคยมีรายได้แน่นอน สิ่งเหล่านี้เองทำให้ความเสี่ยงที่ธนาคารจัดลำดับไว้เพิ่มมากขึ้นได้ ขอมอบว่า
ธุรกิจบัตรเครดิตปีนี้แย่มาก แต่ในส่วนของธนาคารกรุงเทพได้เตรียมพร้อมล่วงหน้าไว้อยู่แล้ว และ
เราขอมอบว่าหนี้เสียบัตรเครดิตของธนาคารกรุงเทพครึ่งปีแรกมีเพิ่มขึ้น แต่เป็นอัตราส่วนที่น้อยคือ
ประมาณ 2-3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งคาดว่าจะต่ำกว่าระบบและขณะนี้มูลค่าการ
ใช้เงินผ่านบัตรเครดิต 1.5-1.7 แสนล้านบาท”

สหัส ตรีทิพบุตร ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงไทย กล่าวว่า “ธุรกิจบัตรเครดิตในปี
นี้อาจขยายตัวไม่สูงเท่ากับปีก่อน ๆ เพราะต้องขอมอบว่าจากการที่ทางการมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
ภาษีมูลค่าเพิ่มจาก 7% เป็น 10% ส่งผลให้ธนาคารมีต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ทำให้ธนาคาร
ต้องมีการพิจารณาปรับเพิ่มค่าธรรมเนียมจากลูกค้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

นิวัฒน์ กาญจนภูมินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดธุรกิจ ธนาคารสหธนาคาร ให้ความ
เห็นถึงแนวโน้มธุรกิจบัตรเครดิตว่าจะมีอัตราการเติบโตที่ชะลอลงจากเดิม ซึ่งคาดว่าธนาคารทุกแห่ง
จะประสบกับปัญหาเดียวกันหมด

หากพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่รุมล้อมการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า
ล้วนเป็นปัจจัยด้านลบทั้งสิ้น โดยธนาคารแต่ละรายต่างแสดงความเห็นในทิศทางที่สอดคล้องกัน แต่

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือว่าเป็นตัวแปรหลักที่ทำให้ธุรกิจบัตรเครดิตในปีนี้จะลดตัวลง น่าจะเป็นนโยบายของทางการที่ออกมามาตรการให้คุมเข้มการอนุมัติบัตรเครดิต อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่ามองมากที่สุด คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ถือบัตรเครดิตในครั้งนี้นี้เพราะอาจมีความเป็นไปได้ว่าเมื่อภาระที่ต้องจ่ายให้กับธนาคารมีมากขึ้นอาจทำให้ปริมาณการใช้จ่ายที่เคยเป็นไปอย่างฟุ่มเฟือยอาจลดลงไปในระดับหนึ่ง เพราะนั่นเท่ากับว่าเป็นการสนองนโยบายของทางการมากที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบัตรเครดิตในประเทศ

หน่วย : พันบัตร

งวด	บัตรเครดิตต่างประเทศ	บัตรเครดิตในประเทศ	รวมทั้งสิ้น
ธันวาคม 2529	97	46	143
มิถุนายน 2530	106	49	155
ธันวาคม 2530	121	52	173
มิถุนายน 2531	165	60	225
ธันวาคม 2531	192	93	285
มิถุนายน 2532	213	153	366
ธันวาคม 2532	241	246	487
มิถุนายน 2533	285	304	589
ธันวาคม 2533	317	411	728
มิถุนายน 2534	366	497	863
ธันวาคม 2534	384	555	939
มิถุนายน 2535	569	536	1,105
ธันวาคม 2535	709	732	1,441
มิถุนายน 2536	613	649	1,262
ธันวาคม 2536	667	722	1,389
มิถุนายน 2537	724	784	1,508
ธันวาคม 2537	873	874	1,747
มิถุนายน 2538	892	843	1,735
ธันวาคม 2538	1033	862	1,895

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ บัตรเครดิตในประเทศ หมายถึง บัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ ไม่รวมบัตรเครดิตของร้านค้า

บัตรเครดิตต่างประเทศ หมายถึง บัตรเครดิตวีซ่า มาสเตอร์ โคนอร์ส เจซีบี

จำนวนบัตร งวด มิ.ย. 38 ลดลง เนื่องจากมีการยกเลิกบัตรที่ไม่เคลื่อนไหวออกจากระบบ

ตารางที่ 5 มูลค่าการใช้บัตรเครดิตในประเทศเฉลี่ยต่อเดือน

หน่วย : ล้านบาท

งวด	บัตรเครดิตต่างประเทศ	บัตรเครดิตในประเทศ	รวม
ธันวาคม 2529	41.5	80.0	121.5
มิถุนายน 2530	79.5	81.0	160.5
ธันวาคม 2530	185.5	106.0	291.5
มิถุนายน 2531	529.0	104.0	633.0
ธันวาคม 2531	708.0	188.0	896.0
มิถุนายน 2532	923.0	345.0	1,268.0
ธันวาคม 2532	1,157.0	691.0	1,848.0
มิถุนายน 2533	1,512.0	1,129.0	2,641.0
ธันวาคม 2533	2,112.0	1,490.0	3,602.0
มิถุนายน 2534	2,278.0	2,025.0	4,303.0
ธันวาคม 2534	2,604.0	2,194.0	4,798.0
มิถุนายน 2535	2,929.0	2,135.0	5,064.0
ธันวาคม 2535	4,511.0	2,333.0	6,844.0
มิถุนายน 2536	4,332.0	1,984.0	6,316.0
ธันวาคม 2536	4,769.0	2,994.0	7,763.0
มิถุนายน 2537	4,155.0	3,267.0	7,422.0
ธันวาคม 2537	4,519.0	3,928.0	8,447.0
มิถุนายน 2538	6,234.0	3,971.0	10,205.0
ธันวาคม 2538	7,346.0	4,424.0	11,770.0

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6 สรุปการให้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ปี 2540
ประจำไตรมาสที่สอง (เมษายน-มิถุนายน)

รายการ	ไตรมาส	เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสแรก (ร้อยละ)
จำนวนบัตรรวม(บัตร)	2,066,382	2.78
ธนาคารพาณิชย์ไทย	1,548,999	N.A.
ธนาคารพาณิชย์ต่าง ต่างประเทศ	517,383	N.A.
ปริมาณการใช้ (ล้านบาท)	37,336	-2.5
ปริมาณการใช้ในประเทศ	33,082	-7.08
-คนไทยใช้ในประเทศ	25,723	0.16
-ชาวต่างชาติมาใช้	7,359	-25.82
-คนไทยใช้ในต่างประเทศ	4,254	N.A.
เงินเชื่อค้าง (ล้านบาท)	43,935	6.15
สัดส่วนค้างเป็นปริมาณ สินเชื่อต่อปริมาณการใช้(ร้อยละ)	8.49	N.A.

**ที่มา : ส่วนกำกับธนาคารพาณิชย์ ฝ่ายกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย**

ตารางที่ 7 ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิตในประเทศไทย

ชนิดของบัตรเครดิต	รายได้ของผู้สมัคร/เดือน	ค่าธรรมเนียมแรกเข้า(บาท)	ค่าธรรมเนียมรายปี(บาท)	วงเงินสูงสุด	อัตราดอกเบี้ยค้างชำระ(%)	ค่าธรรมเนียมเงินสด
ธนาคารกรุงเทพ						
บัตรเงิน	10,000	500	500	50,000	17.50	150/ 3,000
บัตรทอง	30,000	800	800	100,000	17.50	150/ 3,000
ธนาคารกสิกรไทย						
บัตรเงิน	10,000	200	500	100,000	17.50	150/ 3,000
บัตรทอง	50,000	300	800	500,000	17.50	150/ 3,000
ธนาคารกรุงไทย						
บัตรเงิน	10,000	ไม่คิด	200	60,000	18.00	-
บัตรทอง	10,000	ไม่คิด	300	200,000	18.00	-
ธนาคารไทยพาณิชย์						
บัตรเงิน	10,000	500	1,000	60,000	27.00	150/ 3,000
บัตรทอง	20,000	500	1,600	100,000	27.00	150/ 3,000
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา						
บัตรเงิน	15,000	500	1,000	50,000	27.00	200/ 5,000
ธนาคารทหารไทย						
บัตรเงิน	15,000	200	400	20,000	16.50	120/ 3,000
บัตรทอง	300,000	300	700	50,000	16.50	120/ 3,000

ตารางที่ 7 (ต่อ)ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิตในประเทศไทย

ชนิดของบัตรเครดิต	รายได้ของผู้สมัคร/เดือน	ค่าธรรมเนียมแรกเข้า(บาท)	ค่าธรรมเนียมรายปี(บาท)	วงเงินสูงสุด	อัตราดอกเบี้ยค้างชำระ(%)	ค่าธรรมเนียมการเบิกเงินสด
ธนาคารนครหลวงไทย						
บัตรเงิน	10,000	200	400	50,000	16.50	120/3,000
บัตรทอง	25,000	300	700	100,000	16.50	120/3,000

ที่มา : ผู้จัดการรายตัวพาณิชย์

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 5 นี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอผลการศึกษาที่ได้รับจากการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิตที่ศึกษาโดยตรง และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอผลการศึกษาที่ได้รับจากการวัดค่าสหความสัมพันธ์ทั้งในแง่ทิศทางและขนาดความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) และปัจจัยที่มีสมมุติฐานเป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเครดิต ซึ่งปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) เหล่านี้ได้แก่ รายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y) การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน (Y_{cr}) แบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต (R1) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต (R2) ของผู้ถือบัตรตามกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นของการศึกษาค้นนำเสนอในบทที่ 3 ที่ผ่านมา

ผลการศึกษาที่ได้รับจากการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยตรง

จากการสำรวจการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม (แบบสอบถามในภาคผนวก) ที่จัดทำขึ้นในระหว่างเดือนสิงหาคม 2540-มีนาคม 2541 โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามให้ไปโดยตรงกับผู้ใช้บัตรเครดิต แบบสอบถามที่แจกไปให้ผู้ถือบัตรเครดิตเป็นจำนวนทั้งสิ้น 650 ราย ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมาเป็นจำนวน 548 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.31 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป และในจำนวนนี้ได้เลือกแบบสอบถามของผู้ถือบัตรเครดิตที่ให้คำตอบครบถ้วนสมบูรณ์ทุกคำถามมากที่สุดเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้เป็นจำนวน 500 ราย

ในการนี้ลักษณะกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ศึกษากำหนดขอบเขตไว้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเฉพาะกลุ่มบัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมทั้งบัตรเครดิตที่ออกโดยบริษัทประกอบธุรกิจบัตรเครดิตโดยเฉพาะซึ่งเป็นบัตรเครดิตต่างประเทศ
2. เป็นบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น
3. เป็นผู้ถือบัตรที่ทำงานแล้วและมีรายได้ต่อเดือนไม่ต่ำกว่า 20,000 บาท หรือไม่ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนในกรณีที่ เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

4.เป็นบัตรเครดิของผู้ถือบัตรโดยไม่คำนึงถึงเพศ สถานภาพการสมรส อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

5.เป็นบัตรเครดิของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเท่านั้น

ข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัตรเครดิตจำนวน 500 รายข้างต้นได้ถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ ทำให้ได้รับผลการศึกษาดังจะนำเสนอต่อไปนี้

- 1.ในเรื่องลักษณะพื้นฐานของผู้ถือบัตรเครดิต
- 2.ทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต
- 3.แบบแผนของการใช้บัตรเครดิต
- 4.ผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร

1.ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บัตรเครดิต

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้หรือผู้ถือบัตรเครดิตในแง่เพศ สถานะทางการสมรส อายุ พื้นฐานทางการศึกษา การประกอบอาชีพและฐานะทางรายได้ ผลการศึกษาที่ได้รับเป็นดังนี้

สถานะทางการสมรส

(1)จากจำนวนผู้ใช้บัตรเครดิต 500 รายเป็นผู้ชายและผู้หญิงในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันหรือใกล้เคียงกันคือประมาณร้อยละ 51:49 (ดังตารางข้างล่างนี้) แสดงให้เห็นถึงความนิยมที่ไม่แตกต่างกันของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีในการมีบัตรเครดิตไว้ใช้ติดตัว

ตารางที่ 8 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	254	50.80
หญิง	246	49.20
รวม	500	100.00

(2)เช่นเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันมากมายนักในความนิยมมีบัตรเครดิตไว้ใช้ติดตัวระหว่างคนโสดและคนที่ผ่านการแต่งงานมาแล้วดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 9 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	242	48.40
สมรส	213	42.60
หย่า, หม้าย	45	9.00
รวม	500	100.00

จากตารางข้างต้นผู้ถือบัตรเครดิตส่วนใหญ่เป็นโสดมีจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ผู้ถือบัตรที่สมรสแล้วมีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 และรองลงมาผู้ถือบัตรที่หย่า, หม้ายมีจำนวนเพียง 45 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

อายุของผู้ถือบัตร

(3) ส่วนอายุของผู้ถือบัตรเครดิตพบว่า คนที่อยู่ในวัยเริ่มต้นของการทำงานคือคนอายุระหว่าง 20 - 30 ปี เป็นกลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตมากที่สุดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 50 ถือบัตรรองลงมาเป็นคนในวัยทำงานคือคนอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละประมาณ 32 และยังเป็นคนอยู่ในวัยทำงานตามอายุที่มากขึ้นจนถึงวัยใกล้จะเกษียณอายุก็ยังคงเป็นกลุ่มคนที่มีสัดส่วนในการถือบัตรเครดิตน้อยลง (ดูตารางข้างล่างนี้) จึงอาจเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า บัตรเครดิตเป็นลักษณะที่แสดงถึงความทันสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่

ตารางที่ 10 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30	250	50.00
31 - 40	162	32.40
41 - 50	76	15.20
51 - 60	12	2.40
รวม	500	100.00

พื้นฐานทางการศึกษาของผู้ถือบัตร

(4) นอกจากนี้แล้วสอดคล้องกับสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า ผู้ถือบัตรเครดิตส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 82 เป็นผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งถือได้ว่าเป็นชนชั้นผู้มีโอกาสดีหรือชนชั้นผู้นำในสังคม เพราะคนส่วนใหญ่ของประเทศเกือบร้อยละ 80 ยังมีการศึกษาเพียงในระดับประถมศึกษา

นอกจากนั้นก็เป็นผู้จบการศึกษาในระดับ ปวส.หรือเทียบเท่าและในระดับปริญญาโทรองลงมาตามลำดับ กระจายละเอียดในตารางที่ 11 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 11 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมปลาย	3	0.60
ปวส.หรือเทียบเท่า	45	9.00
ปริญญาตรี	412	82.40
ปริญญาโท	33	6.60
อื่นๆ	7	1.40
รวม	500	100.00

อาชีพของผู้ถือบัตร

(5) ในส่วนอาชีพของผู้ถือบัตรเครดิตพบว่า ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 46 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและเป็นข้าราชการในสัดส่วนใกล้เคียงกันและในสัดส่วนเป็นลำดับสุดท้ายมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ (กระจายละเอียดในตารางที่ 12 ข้างล่างนี้) แสดงให้เห็นว่า ผู้ถือบัตรเครดิตเป็นผู้มีอาชีพและรายได้มั่นคง และเป็นผู้มีรายได้ดี เช่น พนักงานบริษัทเอกชนที่มักจะมีเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการ

ตารางที่ 12 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานบริษัทเอกชน	232	46.40
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	99	19.80
ข้าราชการ	91	18.20
เจ้าของกิจการ	78	15.60
รวม	500	100.00

รายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร

(6) จากอาชีพของผู้ถือบัตรเครดิตข้างต้น สะท้อนฐานะทางรายได้ของผู้ถือบัตรที่สอดคล้องกับที่ผู้ถือบัตรถือว่าเป็นผู้มีรายได้สูงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนไทยคือ 6,859 บาทต่อคนต่อเดือน (ปี 2541) และตามหลักเกณฑ์ที่ผู้จะมีบัตรเครดิตได้ต้องมีเงินเดือนไม่ต่ำกว่า

20,000 บาทต่อเดือนสำหรับพนักงานบริษัทเอกชนและไม่ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนสำหรับกรณีเป็นข้าราชการ จึงพบว่าผู้ถือบัตรเครดิตกว่าร้อยละ 31 มีรายได้/เดือนอยู่ประมาณในระหว่างกว่า 25,000-30,000 บาท รองลงมาร้อยละ 28 มีรายได้/เดือนอยู่ในระหว่างกว่า 20,000 - 25,000 บาท และอีกร้อยละ 13 มีรายได้/เดือนอยู่ในระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท ดูรายละเอียดในตารางที่ 13 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 13 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามรายได้เฉลี่ย/เดือน

รายได้(บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
10,000 - 20,000	66	13.20
20,001 - 25,000	138	27.60
25,001 - 30,000	156	31.20
30,001 - 35,000	45	9.00
35,001 - 40,000	42	8.40
40,001 - 50,000	36	7.20
มากกว่า 50,000 ขึ้นไป	17	3.40
รวม	500	100.00

การมีเงินออมของผู้ถือบัตร

(7)และจากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ของผู้ถือบัตรมักไม่ได้ใช้จ่ายรายได้/เดือนที่หาได้ไปทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 20 เท่านั้นที่ใช้จ่ายรายได้ที่หาได้หมดไปทุกเดือน (ดูตารางที่ 14 ข้างล่างนี้)

ตารางที่ 14 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามการใช้จ่ายจากรายได้ที่หาได้เฉลี่ย/เดือน

การใช้จ่ายจากรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ใช้จ่ายไปทั้งหมด	99	19.80
ใช้จ่ายไปไม่ทั้งหมด	401	80.20
รวม	500	100.00

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ถือบัตรเครดิตส่วนใหญ่เป็นผู้มีเงินออม โดยจะมีเงินออมเฉลี่ยคนละประมาณ 5,151 บาท/เดือนหรือมากคิดเป็นร้อยละประมาณ 20 ของรายได้

เฉลี่ย/เดือนที่ทำได้

2. ทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต

ในส่วนทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิตหรืออะไรคือสาเหตุหรือสิ่งจูงใจที่ทำให้ประชาชนที่มีรายได้ตัดสินใจมีบัตรเครดิตเอาไว้ใช้ติดตัวในการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จำนวนความต้องการบัตรเครดิตและความนิยมในบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศและบริษัทออกบัตรเครดิตต่าง ๆ นั้น ผลการศึกษาที่พบเป็นดังต่อไปนี้

สาเหตุความต้องการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร

(1) สาเหตุหลักของความต้องการมีบัตรเครดิตก็เพื่อใช้แทนเงินสด ซึ่งก็สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ของบัตรเครดิต นอกจากนั้นก็สาเหตุอื่น ๆ รอง ๆ ลงมาคือ เพราะพกพาติดตัวไปไหนได้สะดวก เป็นที่ยอมรับของร้านค้าและสถานบริการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 15 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 15 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามสาเหตุของการมีบัตรเครดิต

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้แทนเงินสด	352	70.40
เป็นที่ยอมรับของ		
ร้านค้าและสถานบริการ	49	9.80
พกพาสะดวก	99	19.80
รวม	500	100.00

จำนวนบัตรเครดิตที่มีของผู้ถือบัตร

(2) ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 69 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิตที่ศึกษาจะมีบัตรคนละ 1 บัตร และที่มีกันคนละ 2 บัตรและ 3 บัตรคิดเป็นร้อยละ 19 และร้อยละ 7 ตามลำดับ และที่มีบัตรจำนวนมากที่สุดคือ 8 บัตรคิดเป็นร้อยละ 0.40 ของผู้ถือบัตรทั้งหมด ดูรายละเอียดในตารางที่ 16 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 16 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามจำนวนบัตรที่ถืออยู่ในปัจจุบัน

จำนวนบัตรเครดิตที่ถือ	จำนวน	ร้อยละ
1	347	69.40
2	93	18.60
3	37	7.40
4	11	2.20
5	5	1.00
6	3	0.60
7	2	0.40
8	2	0.40
รวม	500	100.00

บัตรเครดิตที่เป็นที่นิยมของผู้ถือบัตร

(3) และบัตรเครดิตที่มีผู้นิยมถือมากที่สุดคือ บัตรเครดิตของธนาคารไทยพาณิชย์ มากเป็นกว่าร้อยละ 26 ของผู้ถือบัตรทั้งหมด และบัตรเครดิตที่เป็นที่นิยมถือรองลงมาตามลำดับได้แก่ บัตรเครดิตของธนาคารซีทีแบงก์ ธนาคารกสิกรไทยและธนาคารกรุงเทพมากเป็นร้อยละ 20 , 14 และ 13 ตามลำดับ ซึ่งล้วนเป็นธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่และสำนักงานสาขาธนาคารต่างประเทศในประเทศไทยที่เป็นที่รู้จักกันดี ส่วนจำนวนผู้ถือบัตรเครดิตอื่น ๆ แสดงในตารางที่ 17 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 17 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามบัตรเครดิตที่ถือ

บัตรเครดิตของธนาคาร	จำนวน	ร้อยละ
ธนาคารกรุงเทพ	66	13.20
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	21	4.20
ธนาคารไทยพาณิชย์	131	26.20
ธนาคารทหารไทย	40	8.00
ธนาคารกรุงไทย	39	7.80
ธนาคารกสิกรไทย	70	14.00
ธนาคารซีทีแบงก์	99	19.80
อเมริกันเอ็กซ์เพรส	7	1.40
อื่น ๆ	27	5.40
รวม	500	100.00

3.แบบแผนของการใช้บัตรเครดิต

เมื่อประชาชนผู้มีงานทำและมีราย ได้สามารถมีบัตรเครดิตติดตัวสำหรับเอาไว้ใช้แล้ว เขา มีแบบแผนหรือพฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตของตนไปอย่างไร ในเรื่องเป็นต้นว่า

- (1)ความบ่อยครั้ง/ไม่บ่อยครั้งในการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต
 - (2)จำนวนเงินใช้จ่ายผ่านเงินสด/เดือนเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต
 - (3)จำนวนเงินใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต/เดือนเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินใช้จ่ายผ่านเงินสด
 - (4)ขนาดความนิยมในการใช้บัตรเครดิตในร้านจำหน่ายสินค้าหรือบริการต่าง ๆ
 - (5)จำนวนเงินใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในร้านจำหน่ายสินค้าหรือบริการต่าง ๆ
 - (6)ขนาดความนิยมในการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในประเภทสินค้าและบริการต่าง ๆ
- ผลที่ได้รับจากการศึกษาเป็นดังนี้

ความบ่อยครั้งในการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร

(1)พบว่าผู้ถือบัตรถึงร้อยละ 38 จะใช้บัตรเครดิตบ่อยครั้งในการชำระค่าซื้อสินค้าหรือ บริการ และในสัดส่วนถึงร้อยละ 38 เท่ากันของผู้ถือบัตรจะใช้บัตรเครดิตทุกครั้งในการชำระค่าซื้อ สินค้า จากตัวเลขดังกล่าวจึงอาจพูดได้ว่าผู้ถือบัตรเครดิตถึงร้อยละ 76 ของผู้ถือบัตรเครดิตทั้งหมด ใช้บัตรเครดิตเสมอในการชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ แสดงถึงความนิยมอย่างสูงของการใช้ จ่ายของประชาชนผ่านบัตรเครดิตซึ่งต่างไปจากเดิมและที่เหลืออีกร้อยละ 24 ของผู้ถือบัตรใช้บัตรเครดิตไม่บ่อยหรือนาน ๆ ครั้งในการชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ดูรายละเอียดในตารางที่ 18 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 18 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความถี่ของการใช้บัตรเครดิตชำระค่าซื้อ
สินค้าหรือบริการ**

ความถี่ของการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำทุกครั้งที่ซื้อ	188	37.60
บ่อย	190	38.00
ไม่บ่อยหรือนาน ๆ ครั้ง	119	23.80
อื่น ๆ	3	0.60
รวม	500	100.00

ความนิยมในการใช้จ่ายผ่านทางเงินสดจากกระเป๋าและผ่านทางบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร

(2)เมื่อเปรียบเทียบความนิยมระหว่างการใช้จ่ายผ่านเงินสดและการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร โดยพิจารณาขนาดจำนวนเงินใช้จ่าย/เดือนผ่าน 2 ทางดังกล่าว จะพบว่าผู้ถือบัตรส่วนใหญ่ถึงร้อยละประมาณ 52 ใช้จ่ายผ่านเงินสด/เดือนในวงเงินจำนวนน้อยระหว่าง 5,000-10,000 บาท และสัดส่วนยิ่งน้อยลงตามลำดับเมื่อขนาดวงเงินใช้จ่ายผ่านเงินสดมากขึ้น ดังแสดงให้เห็นในตารางข้างล่างนี้

**ตารางที่ 19 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามวงเงินใช้จ่ายซื้อสินค้าหรือบริการผ่านทาง
เงินสด**

จำนวนวงเงินใช้จ่ายผ่าน ทางเงินสด/เดือน(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
5,000 - 10,000	258	51.60
10,001 - 15,000	161	32.20
15,001 - 20,000	68	13.60
20,001 - 25,000	10	2.00
มากกว่า 25,000 ขึ้นไป	3	0.60
รวม	500	100.00

ตรงกันข้ามจะมีสัดส่วนของผู้ถือบัตรมากในขนาดวงเงินใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต/เดือนในวงเงินสูง เช่นมีสัดส่วนผู้ถือบัตรถึงร้อยละประมาณ 42 ใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต/เดือนในวงเงินระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท/เดือน ในขณะที่มีผู้ถือบัตรเพียงร้อยละ 24 ใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต/เดือนในวงเงินระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท/เดือน อย่างไรก็ตามก็เช่นเดียวกับการใช้จ่ายผ่านเงินสด/เดือนที่สูงขึ้น (ดูตารางข้างล่างนี้) เพราะถูกจำกัดหรือการที่ผู้ถือบัตรต้องคำนึงถึงขีดความสามารถที่จะชำระคืนตามฐานะรายได้ที่ทำได้/เดือนของตนด้วย

**ตารางที่ 20 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามวงเงินใช้จ่ายซื้อสินค้าหรือบริการผ่านทาง
บัตรเครดิต**

จำนวนวงเงินใช้จ่าย ผ่านทางบัตรเครดิต/เดือน(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
5,000 - 10,000	120	24.00
10,001 - 15,000	208	41.60
15,001 - 20,000	127	25.40
20,001 - 25,000	21	4.20
25,001 - 30,000	23	4.60
มากกว่า 30,000 ขึ้นไป	1	0.20
รวม	500	100.00

ประเภทสถานจำหน่ายสินค้าและบริการที่เป็นที่นิยมใช้จ่ายผ่านทางบัตรเครดิต

(3) ในส่วนการใช้จ่ายเงินซื้อสินค้าหรือบริการผ่านทางบัตรเครดิตนั้นพบว่า ผู้ถือบัตรเครดิตนิยมใช้บัตรเครดิตในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการเหล่านี้มากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ในห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารภัตตาคาร โรงพยาบาลหรือคลินิก ปั้มน้ำมัน/อู่ซ่อมรถยนต์และในสถานเริงรมย์ แสดงถึงการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตไปในการบริโภคสินค้าประเภทก่อนข้างฟุ่มเฟือย กระจายละเอียดในตารางที่ 21 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 21 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในสถาน
จำหน่ายสินค้าหรือบริการ**

สถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการ	จำนวน	ร้อยละ
ห้างสรรพสินค้า	324	64.80
โรงแรม/รีสอร์ท	10	2.00
สถานเริงรมย์	12	2.40
โรงพยาบาล/คลินิก	14	2.80
ร้านอาหาร/ภัตตาคาร	123	24.60
ร้านทอง/จิวเวอรี่	1	0.20
ร้านเครื่องเสียง/เครื่องไฟฟ้า	1	0.20
การเดินทาง	1	0.20
ปั้มน้ำมัน/อู่ซ่อมรถยนต์	13	2.60
บริษัทประกันภัย/ประกันชีวิต	1	0.20
รวม	500	100.00

และส่วนใหญ่ของผู้ถือบัตรคือประมาณร้อยละ 67 จะใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการในวงเงินประมาณ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน และรองลงมามีสัดส่วนของผู้ถือบัตรประมาณร้อยละ 22 ใช้จ่ายในวงเงินประมาณ 10,001 - 15,000 บาท/เดือน ดังแสดงในตารางที่ 22 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 22 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดวงเงินใช้จ่ายผ่านทางบัตร
เครดิต/เดือนในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการ**

ขนาดวงเงินใช้จ่ายผ่าน บัตรเครดิต/เดือนใน สถานจำหน่ายสินค้าหรือ บริการ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
500 - 5,000	38	7.60
5,001 - 10,000	333	66.60
10,001 - 15,000	109	21.80
15,001 - 20,000	17	3.40
มากกว่า 20,000 ขึ้นไป	3	0.60
รวม	500	100.00

ประเภทสินค้าและบริการที่นิยมใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร

(4)นอกจากข้างต้นแล้ว ประเภทสินค้าหรือบริการที่ผู้ถือบัตรเครดิตนิยมซื้อหรือใช้บริการโดยใช้บัตรเครดิตของตนมากที่สุดตามลำดับได้แก่ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม สถานบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิต เสื้อผ้าและสินค้าฟุ่มเฟือยอื่น ยานพาหนะและขนส่งและค่ารักษาพยาบาล ดังแสดงในตารางที่ 23 ข้างล่างนี้ ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันอีกครั้งว่าผู้ถือบัตรใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตไปในการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยและคนไทยที่มีงานมั่นคงและรายได้ดีเป็นนักบริโภคนิยม

ตารางที่ 23 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความนิยมในการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตตามประเภทสินค้าหรือบริการที่ซื้อ

การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตตามประเภทสินค้าหรือบริการที่ซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
อาหารและเครื่องดื่ม	355	71.00
สถานบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิต	85	17.00
เสื้อผ้าและสินค้าฟุ่มเฟือยอื่น	48	9.60
ยานพาหนะและขนส่ง	10	2.00
ค่ารักษาพยาบาล	2	0.40
รวม	500	100.00

4. ผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร

แบบแผนหรือพฤติกรรมในการใช้บัตรเครดิตของผู้ถือบัตรดังข้างต้นจะไม่มีผลต่อการใช้จ่ายโดยรวมของผู้ถือบัตรอย่างไรหรือไม่ทั้งในแง่ประเภทการใช้จ่าย ขนาดการใช้จ่ายและการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย ผลที่ได้รับจากการประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิตในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นดังต่อไปนี้

ผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของผู้ถือบัตร

(1)พบว่าผู้ถือบัตรเครดิตส่วนใหญ่คือร้อยละ 88 ของผู้ถือบัตรทั้งหมดเห็นว่าการมีบัตรเครดิตของเขาทำให้การใช้จ่ายของเขาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และมีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังตารางที่ 24 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 24 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลง
การใช้จ่าย

ผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของผู้ถือบัตร	จำนวน	ร้อยละ
มีผล	441	88.20
ไม่มีผล	59	11.80
รวม	500	100.00

ขนาดของผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของผู้ถือบัตร

(2) และในกรณีที่การมีบัตรเครดิตมีผลทำให้การใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเปลี่ยนแปลงไป ส่วนใหญ่ของกลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตที่ศึกษาคือประมาณร้อยละ 42 จะเห็นว่ามีผลทำให้การใช้จ่ายของเขาเปลี่ยนแปลงไปมาก ขณะที่ร้อยละ 20 เห็นว่ามีผลน้อยและที่เหลืออีกร้อยละ 38 เห็นว่ามีผลปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 25 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 25 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย

ขนาดผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของผู้ถือบัตร	จำนวน	ร้อยละ
มีผลมาก	208	41.60
มีผลน้อย	100	20.00
มีผลปานกลาง	192	38.40
รวม	500	100.00

จากผลที่ได้รับข้างต้น เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า การมีบัตรเครดิตติดตัวสำหรับเอาไว้ใช้จ่ายมีผลทำให้การใช้จ่ายของประชาชนผู้ถือบัตรเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่คือร้อยละประมาณ 17 ของผู้ถือบัตรทั้งหมดเห็นว่าทำให้ค่าใช้จ่ายของตนเพิ่มขึ้นจากเดิมถึงร้อยละ 35 ส่วนที่เหลือมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 26 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 26 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดผลของบัตรเครดิตต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในทางที่เพิ่มขึ้นจากเดิม

ขนาดผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของผู้ถือบัตรในทางที่เพิ่มขึ้น (%)	จำนวน	ร้อยละ
5	29	5.80
10	52	10.40
15	70	14.00
20	52	10.40
25	62	12.40
30	58	11.60
35	84	16.80
40	36	7.20
45	48	9.60
50	3	0.60
55	5	1.00
60	1	0.20
รวม	500	100.00

การใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มของผู้ถือบัตร

(3) เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การมีบัตรเครดิตทำให้การใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวข้างต้น มาจากการที่ผู้ถือบัตรเครดิตสามารถใช้บริการบัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มได้ด้วย แม้ว่าส่วนใหญ่ของผู้ถือบัตรคือร้อยละ 73 ของผู้ถือบัตรทั้งหมดจะใช้บริการเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มเพียงนาน ๆ ครั้ง แต่ก็มีถึงร้อยละ 23 และร้อยละ 3 ที่เบิกบ่อยครั้ง และเบิกเป็นประจำตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 27 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 27 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความถี่ของการใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสด
จากตู้เอทีเอ็ม

ความถี่การใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสด	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	17	3.40
บ่อยครั้ง	117	23.40
นาน ๆ ครั้ง	335	73.20
รวม	500	100.00

โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 68 ของผู้ถือบัตรเครดิตจะใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มอยู่ในวงเงินประมาณ 500 - 5,000 บาท/เดือน และอีกร้อยละ 31 และร้อยละ 1 จะเบิกอยู่ในวงเงินประมาณ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน และ 10,001 - 15,000 บาท/เดือนตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 28 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 28 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามขนาดวงเงินสด/เดือนที่เบิกจากตู้เอทีเอ็ม

ขนาดวงเงินสด/เดือนที่เบิกจากตู้เอทีเอ็ม	จำนวน	ร้อยละ
500 - 5,000	338	67.60
5,001 - 10,000	158	31.60
มากกว่า 10,000 ขึ้นไป	4	0.80
รวม	500	100.00

ความพอใจในบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร

(4) ด้วยคุณสมบัติที่ดีของบัตรเครดิตที่ใช้แทนเงินสด เป็นที่ยอมรับของสถานจำหน่ายสินค้าและบริการที่ร่วม พกพาไปไหนสะดวกและยังสามารถใช้เป็นบัตรเบิกเงินสดได้ ยังทำให้ผู้ถือบัตรส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 96 พอใจในการใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด มีเพียงน้อยมากประมาณร้อยละ 4 เท่านั้นที่อาจจะยังมีความไม่พอใจบางประการในการใช้บัตรเครดิตอยู่บ้าง ดังแสดงในตารางที่ 29 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 29 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความพอใจ/ไม่พอใจในการใช้บัตรเครดิต
แทนเงินสด**

ความพอใจ/ไม่พอใจ	จำนวน	ร้อยละ
พอใจ	481	96.20
ไม่พอใจ	19	3.80
รวม	500	100.00

ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตไปจากเดิม

(5) และดังนั้นส่วนใหญ่ของผู้ถือบัตรจึงไม่มีความคิดหรือความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตของตนไปจากแนวทางหรือแบบแผนเดิมที่ผ่านมา ดังแสดงในตารางที่ 30 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 30 ผู้ถือบัตรเครดิตจำแนกตามความต้องการเปลี่ยนแปลงการใช้
บัตรเครดิตไปจากเดิม**

ความต้องการ/ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลง การใช้บัตรเครดิต	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	16	3.20
ไม่ต้องการ	484	96.80
รวม	500	100.00

ผลการศึกษาตามกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น

นอกเหนือจากผลการศึกษาที่ได้รับจากการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยตรงดังในส่วนแรกที่น่าเสนอมาทิ้งหมดข้างต้นแล้ว ผลการศึกษาในอีกส่วนหนึ่งที่น่าเสนอต่อไปในส่วนนี้ คือผลการศึกษาตามกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นดังในบทที่ 3 ที่ผ่านมา

โดยกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเพื่อที่จะวัดดูว่าปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร ได้แก่ การมีรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y) การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน (Ycr) แบบแผนหรือพฤติกรรมของการใช้บัตรเครดิต (R1) และทัศนคติต่อการมีบัตรเครดิต (R2) จะมีผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภค (C) ของผู้ถือบัตร อย่างไรและมากน้อยแค่ไหน

นั่นคือในเบื้องต้นให้

$$C = f(Y, Y_{cr}, R1, R2) \quad (1)$$

โดย

C = ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร
เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable)

$Y, Y_{cr}, R1, R2$ = เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระ

Y = รายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต

Y_{cr} = การมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนซึ่งปัจจัยที่กำหนดตัวแปร Y_{cr} นี้ประกอบด้วย

- จำนวนเงินสดที่เบิกจากตู้เอทีเอ็มเฉลี่ยต่อเดือน
- จำนวนเงินการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรอิสระ

$R1$ = แบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตของผู้ถือบัตร โดยปัจจัยที่เป็นเครื่องบ่งชี้ตัวแปร $R1$ นี้ประกอบด้วย

- ความถี่ของการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน
- การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในการบริโภคไปจากเดิมเมื่อมีบัตรเครดิต
- ประเภทสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่นิยมใช้บัตรเครดิต
- ประเภทสินค้าหรือบริการที่นิยมใช้บัตรเครดิตจ่ายชำระ
- ความถี่ของการใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็ม

ตัวแปรอิสระ

$R2$ = ทักษะต่อการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร โดยปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้ตัวแปร $R2$ ประกอบด้วย

- เหตุผลหรือสิ่งจูงใจของความต้องการมีบัตรเครดิต
- ความพอใจ/ไม่พอใจ จากการใช้บัตรเครดิต
- แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตในอนาคตของผู้ถือบัตร

อย่างไรก็ตามได้ใช้วิธีการหาค่าความสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Regression) และการทดสอบนัยสำคัญระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัว (C) กับตัวแปรอิสระที่ละหนึ่งตัว (Y , Ycr , R1 , R2) ในการช่วยกำหนดหรือชี้ว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ (Significance Relationships) กับตัวแปรตามดังกล่าว ในการปรับปรุงกรอบการวิเคราะห์ของความสัมพันธระหว่างตัวแปรตาม (C) และตัวแปรอิสระ (Y , Ycr , R1 , R2) ข้างต้น

ผลการทดลองหาค่าความสัมพันธ์อย่างง่ายดังกล่าวพบว่า ตัวแปรรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y) และการมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือน (Ycr) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) ส่วนตัวแปรอิสระ R1 , R2 , ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) จึงตัดตัวแปรแบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตของผู้ถือบัตร (R1) และทัศนคติการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร (R2) นี้ออกไปจากกรอบการวิเคราะห์ ดังนั้นกรอบการวิเคราะห์ที่จะใช้ที่ปรับปรุงแล้ว

นั่นคือ

$$C = f(Y , Ycr) \quad (2)$$

โดยเราจะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) และรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต (Y) เพื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) และรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนบวกการมีรายได้ที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต (Y + Ycr) นั่นคือเปรียบเทียบกันระหว่างสมการที่ (3) และ (4) ข้างล่างนี้

$$Ca = f(Y) \quad (3)$$

$$Cb = f(Y + Ycr) \quad (4)$$

โดยจากสมการที่ (3) ข้างต้น

Ca = ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเป็นตัวแปรตาม
เนื่องจาก ไม่มีข้อมูลที่สอบถามเอาโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิต

ถึงปริมาณเงินใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ดังนั้นตัวเลขข้อมูลตัวแปร Ca จึงวัดหา
ได้จากการหารายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนลบด้วยเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร

ตารางที่ 31 แสดงปริมาณเงินที่ใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร

ปริมาณเงินที่ใช้จ่ายต่อเดือน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
10,000-20,000	100	20.00
20,001-30,000	332	66.40
มากกว่า 30,000 ขึ้นไป	68	13.60
รวม	500	100.00
ค่าเฉลี่ย (Mean)		24,351.60
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)		5,597.22

ส่วนตัวแปรอิสระคือ

Y = รายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรวัดจากจำนวนรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร ดังแสดงในตารางที่ 32 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิต

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
10,000-20,000	66	13.20
20,001-25,000	138	27.60
25,001-30,000	156	31.20
30,001-35,000	45	9.00
35,001-40,000	42	8.40
40,001-50,000	36	7.20
มากกว่า 50,000 ขึ้นไป	17	3.40
รวม	500	100.00
ค่าเฉลี่ย (Mean)		28,409.00
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)		9,032.07

ผลที่ได้รับจากการวัดหาค่าความสัมพันธ์ของสมการถดถอยคือสมการที่ (3) ข้างต้นเป็นดังต่อไปนี้

จากสมการที่ 3

$$Ca = 3,083.9328 + 0.7837Y^*$$

(4.070)* (28.667)*

Constant term	= 3,083.9328
R^2	= 0.62267
F-statistic	= 821.8005

โดยค่าในวงเล็บคือค่าสถิติ t และ * แสดงนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากผลการศึกษาที่ได้รับข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการใช้จ่ายในการบริโภค (Ca) ของผู้ถือบัตรและเป็นความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งที่ชี้ให้เห็นได้จากค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองที่มีค่าสูงถึง 0.78 หรือ 0.8 หรืออีกนัยหนึ่งค่าสัมประสิทธิ์นี้ก็คือค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (Marginal Propensity to Consume หรือ MPC ซึ่ง $= \frac{dC}{dY}$) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะมีผลทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ Ca เท่ากับ 0.8 ดังกล่าวจึงหมายความว่าเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะมีผลทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเปลี่ยนแปลงไป 0.8 หน่วย

และเมื่อทดสอบนัยทางสถิติของความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ Ca พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นอกจากนั้นแล้วเมื่อพิจารณาค่าสถิติอื่น ๆ ได้แก่ค่า R^2 ซึ่งเท่ากับ 0.62 แสดงว่าแบบจำลองตามสมการที่ (3) ที่สร้างขึ้นสามารถอธิบายพฤติกรรมกรใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรได้ร้อยละ 62 และค่าสถิติ F เท่ากับ 821.80 และค่า t ในวงเล็บเท่ากับ 4.070 และ 28.667 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรในสมการห่างไกลจากการมีค่าเป็นศูนย์

ผลการศึกษาที่ได้รับจากการนำเสนอมาข้างต้นจะนำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่ได้รับจากการวัดหาค่าความสัมพันธ์ ของตัวแปรในสมการที่ (4) ข้างล่างนี้ต่อไป ทั้งนี้เพื่อแยกให้เห็น

หรือชี้ให้เห็นว่าการมีบัตรเครดิตที่ทำให้ผู้มีบัตรมีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นนอกเหนือจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่หาได้มีผลทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเปลี่ยนแปลงไป

นั่นคือสมการที่ (4)

$$C_b = f(Y + Y_{cr})$$

โดย

C_b = ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเป็นตัวแปรตาม โดยวัดจากตัวเลขปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนทั้งที่จ่ายเป็นเงินสดจากกระเป๋า (C_a) และจ่ายผ่านบัตรเครดิต (C_r) รวมกัน ดังนั้น

$$C_b = C_a + C_r \text{ ดังในตารางที่ 33 ข้างล่างนี้}$$

ตารางที่ 33 แสดงปริมาณเงินที่ใช้จ่ายในการบริโภคทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร

ปริมาณเงินที่ใช้จ่ายต่อเดือน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
10,000-30,000	47	9.40
30,001-60,000	393	78.60
60,001-90,000	59	11.80
มากกว่า 90,000 ขึ้นไป	1	0.20
รวม	500	100.00
ค่าเฉลี่ย (Mean)		45,274.80
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)		9,831.92

ส่วนตัวแปรอิสระคือ

$Y + Y_{cr}$ = รายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Y) บวกการมีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Y_{cr}) วัดจาก (1)จำนวนเงินสดที่เบิกจากตู้เอทีเอ็มเฉลี่ยต่อเดือนและ (2)จำนวนเงินใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร ดังแสดงในตารางที่ 34 ข้างล่างนี้

**ตารางที่ 34 แสดงรายได้ที่ทำได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้สมัครเครดิตบวกปริมาณวงเงิน
สินเชื่อที่ใช้ต่อเดือนจากบัตรเครดิต**

รายได้เฉลี่ย/เดือนและจากการใช้วงเงิน		
สินเชื่อจากบัตรเครดิต(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
10,000-20,000	-	-
20,001-30,000	-	-
30,001-40,000	137	27.40
40,001-50,000	178	35.60
50,001-60,000	112	22.40
60,001-70,000	58	11.60
70,001-80,000	7	1.40
80,001-90,000	4	0.80
มากกว่า 90,000 ขึ้นไป	4	0.80
รวม	500	100.00
ค่าเฉลี่ย (Mean)		48,058.20
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)		11,165.61

ผลที่ได้รับจากสมการถดถอยข้างต้นเป็นดังข้างล่างนี้

$$C_b = 5,178.74 + 0.8343Y_{cr}^*$$

$$(8.319)^* \quad (66.125)^*$$

$$\text{Constant} = 5,178.7473$$

$$R^2 = 0.8977$$

$$F\text{-statistic} = 4,372.5252$$

โดยค่าในวงเล็บคือค่าสถิติ t และ * แสดงนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการศึกษาที่ได้รับข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร บวกกับการมีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตคิดเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือ บัตร ($Y + Y_{cr}$) ซึ่งสะท้อนอำนาจซื้อทั้งหมดของผู้ถือบัตรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับปริมาณ การใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (C_b) และเป็นความสัมพันธ์อย่างแข็งแกร่งที่ แสดงให้เห็นโดยค่าสัมประสิทธิ์หรือค่า MPC ที่มีค่าสูงถึง 0.83 ซึ่งแสดงว่าเมื่อมีรายได้หรืออำนาจ ซื้อเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเปลี่ยนแปลงไป 0.83 หน่วย ซึ่งผลการศึกษาที่ได้รับนี้เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา

เช่นเดียวกันเมื่อทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่าง $Y + Y_{cr}$ และ C_b พบว่าตัว แปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นอกจากนี้แล้วเมื่อ พิจารณาค่าสถิติอื่น ๆ ที่ได้รับได้แก่ค่า R^2 ที่เท่ากับ 0.8977 แสดงว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นหรือ สมการถดถอยในสมการที่ (4) ข้างต้น สามารถอธิบายพฤติกรรมของตัวแปรการใช้จ่ายในการ บริโภคของผู้ถือบัตรได้ถึงร้อยละ 90 และค่าสถิติ F เท่ากับ 4,372.52 ซึ่งมีค่ามากและค่า t ในวงเล็บที่เป็นบวกเท่ากับ 8.319 และ 66.125 ก็แสดงว่าตัวแปรในสมการห่างไกลจากการมีค่าเป็นศูนย์

เมื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับจากสมการที่ (3) และสมการที่ (4) ที่นำเสนอมาข้างต้นมา เปรียบเทียบกัน ทั้งนี้ดังกล่าวมาเพื่อที่จะแยกให้เห็นหรือชี้ให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า การมีบัตรเครดิตที่ ทำให้ผู้มีบัตรเสมือนมีรายได้หรือเงินที่จะใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต นอก เหนือจากการมีรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรด้วยแล้วจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใ้ ใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร

ในการพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อประโยชน์หรือจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยพิจารณาจาก เครื่องหมายบวกหรือลบที่ชี้ถึงทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ค่า สัมประสิทธิ์หรือค่า MPC ค่า R^2 และตลอดจนค่าสถิติ F และ t

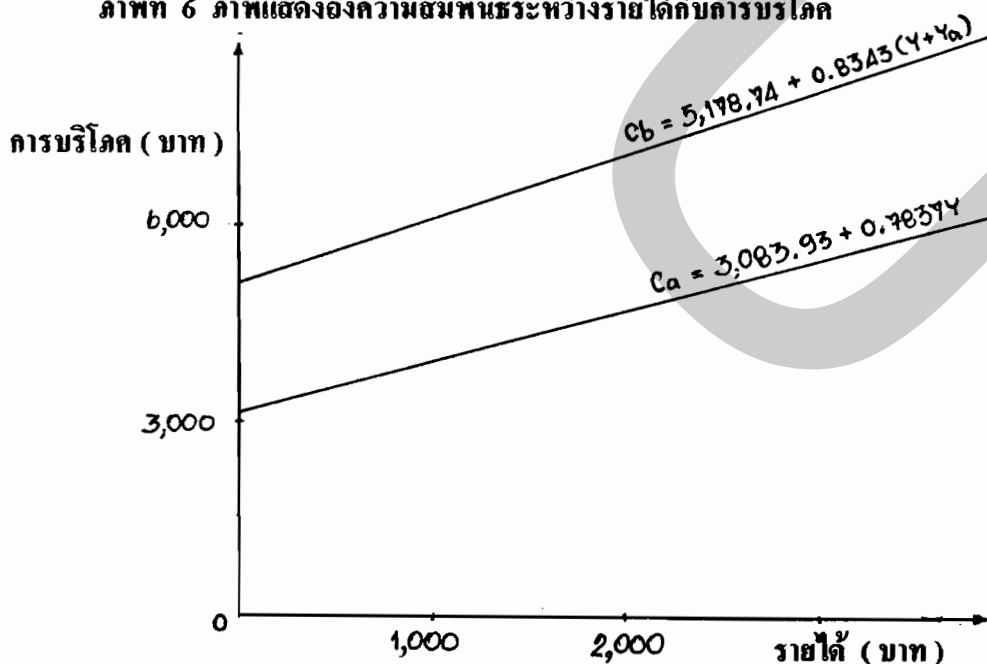
จากการพิจารณาเปรียบเทียบค่าต่าง ๆ ดังข้างต้นที่ได้รับแล้ว ก็จะเห็นได้ว่ารายได้ทั้งที่ เป็นรายได้ที่หาได้เองของผู้ถือบัตร (Y) และการมีบัตรเครดิตที่เสมือนทำให้มีรายได้หรือเงินที่จะ ใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต (Y_{cr}) เป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดที่กำหนด ปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภค (C) ดังจะเห็นได้จากความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญและอย่างแข็ง แกร่งที่แสดงโดยค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่าง Y กับ C_a และ $Y + Y_{cr}$ กับ C_b ซึ่ง มีค่าสูงถึง 0.78 และ 0.83 ตามลำดับ ดังนำเสนอมาแล้วก่อนหน้านี้

และเป็นที่น่าสนใจว่า เมื่อนำผลของบัตรเครดิตเข้ามาพิจารณาและวิเคราะห์ร่วมด้วยว่า การมีบัตรเครดิตจะมีผลทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเพิ่มขึ้น ก็มีสิ่งค้นพบว่า การมี รายได้หรือเงินที่จะใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต (Y_{cr}) เพิ่มเติมเข้ามาให้กับรายได้ที่ หาได้หรือเงินจากกระเป๋าตนเองของผู้ถือบัตร (Y) รวมเป็นรายได้ทั้งหมดหรืออำนาจซื้อทั้งหมด

ที่มีอยู่ของผู้ถือบัตร ($Y + Y_{cr}$) จะมีผลทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรมีส่วนเพิ่มขึ้นไปจากเดิม จากที่มีปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภคจากรายได้ที่ทำได้ของตนเองเท่านั้น ($C_a = Y - S$) ดังในสมการที่ (3) มามีการใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นจากส่วนดังกล่าวเข้ามาอีกเท่ากับ C_r (ปริมาณการใช้จ่ายผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิต) รวมเป็นปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภคทั้งหมดคือ $C_a + C_r$ หรือคือ C_b โดยความสัมพันธ์ระหว่าง $Y + Y_{cr}$ และ $C_a + C_r$ เป็นความสัมพันธ์ในทางบวกและเป็นความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและอย่างแข็งแกร่งซึ่งแสดงโดยค่าสัมประสิทธิ์ที่สูงถึง 0.83 ซึ่งสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ C_a ที่ยังไม่รวมเอาปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตดังกล่าวเข้ามาพิจารณาด้วย นอกจากนี้แล้วทั้งค่า R^2 และค่าสถิติ F และ t ในกรณีที่น่าเอาปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตเข้ามาพิจารณาร่วมด้วยดังในสมการที่ (4) ก็มีค่าดีกว่าในสมการที่ (3) ที่ไม่ได้เอาปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตดังกล่าวเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า สมการที่ (4) ที่นำเอาปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตเข้ามาพิจารณาร่วมด้วยสามารถอธิบายพฤติกรรมในการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรได้ดีกว่าและอย่างไรก็ตามผลการศึกษาที่ได้รับเหล่านี้ก็เป็นเครื่องสนับสนุนสมมติฐานของการศึกษาที่ว่า การมีบัตรเครดิตทำให้การใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่จะเพิ่มขึ้นแม้จะไม่มากนัก

และโดยเฉพาะเมื่อนำตัวเลขของความสัมพันธ์ระหว่าง Y และ C_a ในสมการที่ (3) และตัวเลขของความสัมพันธ์ระหว่าง $Y + Y_{cr}$ และ C_b ในสมการที่ (4) ไปวาดรูป (Plot Graph) ก็จะได้เส้นการใช้จ่ายในการบริโภค (Consumption Function) ที่สนับสนุนสมมติฐานของการศึกษาดังกล่าวมา ดังรูปข้างล่างนี้

ภาพที่ 6 ภาพแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการบริโภค

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชนในครั้งนี มีข้อสมมติฐานในเบื้องต้นว่าการมีบริการบัตรเครดิตของระบบธนาคารพาณิชย์สมัยใหม่มีผลในทางเพิ่มขึ้นต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน โดยมีกรอบการวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อวัดหาค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวระหว่างปัจจัยหรือตัวแปรเกี่ยวกับบัตรเครดิตอันได้แก่ การมีรายได้หรือการมีจำนวนเงินที่จะใช้จ่ายมากขึ้นจากการมีบัตรเครดิต (Y) แบบแผนของการใช้บัตรเครดิต (R1) ทิศนะต่อการมีบัตรเครดิต (R2) และการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามผู้ถือบัตรเครดิตในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 500 รายระหว่างเดือน สิงหาคม 2540 ถึงเดือน มีนาคม 2541

ผลการศึกษาที่ได้รับแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นผลการศึกษาที่ได้รับจากการประมวลผลและวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามผู้ถือบัตรเครดิตโดยตรงดังกล่าวและส่วนที่สองเป็นผลการศึกษาที่ได้รับจากแบบจำลองหรือการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนที่สร้างขึ้นเพื่อ วัดหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (C) กับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิตคือ Y , Y_{cr} , R1 , และ R2 ข้างต้น หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อวัดว่าการมีบัตรเครดิตมีผลให้ประชาชนผู้ถือบัตรเครดิตมีการใช้จ่ายในการบริโภคเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

ผลการศึกษาในส่วนแรกประกอบด้วย (1)ลักษณะพื้นฐานของผู้ถือบัตรเครดิต (2)ทิศนะต่อการมีบัตรเครดิต (3)แบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิต และ(4)ผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร สิ่งที่ค้นพบเป็นดังต่อไปนี้

ในจำนวนตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิต 500 รายที่ศึกษา เป็นผู้ชายและผู้หญิงในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกัน และเช่นเดียวกันมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันระหว่างผู้มีบัตรเป็นคนโสดและคนที่ผ่านการแต่งงานมาแล้ว

ส่วนอายุของผู้ถือบัตรจะเป็นคนอายุในวัยทำงานเริ่มต้นมากที่สุดและคนอายุในวัยทำงานถัดจากวัยเริ่มต้นเป็นลำดับรองลงมา โดยเป็นคนอายุในวัยทำงานที่สูงขึ้นและจนถึงวัยใกล้เกษียณเป็นสัดส่วนน้อยที่สุด เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า บัตรเครดิตค่อนข้างเป็นเครื่องแสดงถึงหรือเป็นสัญลักษณ์ของความทันสมัยของ คนรุ่นใหม่

สอดคล้องกับสิ่งที่ค้นพบดังกล่าวมาข้างต้น คนถือบัตรเครดิตถึงร้อยละ 82 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งมีเงินเดือนสูงหรือดีกว่า มากกว่าจะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการที่มักจะมีเงินเดือนต่ำกว่า(พนักงานบริษัทเอกชน) และดังนั้นโดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 31 ของผู้ถือบัตรจะมีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง 25,000 - 30,000 บาท/เดือน และสัดส่วนรองลงมาร้อยละ 28 เป็นผู้ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,000 - 25,000 บาท/เดือน และการเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้สูงกว่ารายได้โดยเฉลี่ยของคนไทย จึงทำให้เป็นกลุ่มคนที่พอจะมีเงินออมที่เหลือจากการใช้จ่ายอยู่บ้าง

สาเหตุหรือสิ่งสูงใจที่ทำให้มีบัตรเครดิตติดตัวไว้ใช้ ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 เห็นว่าเพื่อเอาไว้ใช้แทนเงินสดซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่หลักของบัตรเครดิต นอกนั้นก็เป็นเหตุผลในเรื่องที่บัตรเครดิตใช้สะดวกหรือพกพาติดตัวไปไหนได้สะดวกและเป็นที่ยอมรับของร้านค้าและส่วนใหญ่ร้อยละ 69 จะมีบัตรเพียงคนละ 1 ใบและมีเพียงส่วนน้อยที่มีบัตรเครดิตหลายใบ โดยบัตรเครดิตที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือบัตรเครดิตของธนาคารไทยพาณิชย์คิดเป็นร้อยละ 26 และที่เป็นที่นิยมรองลงมาตามลำดับได้แก่ บัตรเครดิตของธนาคารซีทีแบงก์ ธนาคารกสิกรไทยและของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งล้วนเป็นธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่และสำนักงานสาขาธนาคารต่างประเทศในประเทศไทยที่เป็นที่รู้จักถึงชื่อเสียงกันดี

ในแง่แบบแผนหรือพฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตของผู้ถือบัตรนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ถือบัตรจะใช้บัตรเครดิตชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการบ่อยครั้งและทุกครั้งในสัดส่วนที่เท่ากันรวมแล้วเป็นร้อยละ 76 ของผู้ถือบัตรทั้งหมด ส่วนที่เหลือใช้ไม่บ่อยหรือนาน ๆ ครั้ง โดยถ้าเป็นการใช้จ่ายในวงเงินจำนวนน้อยมักจะใช้จ่ายผ่านทางเงินสด และถ้าเป็นการใช้จ่ายในวงเงินที่มากขึ้น จะเป็นการใช้จ่ายผ่านทางบัตรเครดิตแทน

ผู้ถือบัตรมักนิยมใช้บัตรเครดิตในสถานจำหน่ายสินค้าหรือบริการดังต่อไปนี้มากที่สุดตามลำดับคือ ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร และภัตตาคาร โรงพยาบาลและคลินิก ปั้มน้ำมันและอู่ซ่อมรถและในสถานบันเทิง แสดงถึงการใช้บัตรเครดิตในการบริโภคสินค้าก่อนข้างพุ่มเพื่อ ซึ่งยืนยันที่สอดคล้องกันกับประเภทสินค้าหรือบริการที่ผู้ถือบัตรนิยมซื้อหรือใช้บริการด้วยบัตรเครดิตมากที่สุดตามลำดับคือ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม สถานบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิต เสื้อผ้าและสินค้าพุ่มเพื่ออื่น ขานพาหนะและขนส่งและคำรักษาพยาบาล

และในส่วนผลต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร พบว่าส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 88 เห็นว่าการมีบัตรเครดิตมีผลทำให้การใช้จ่ายของตนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ขณะที่ไม่มีเพียงร้อยละ 12 เห็นว่าไม่มีผลเช่นนั้น

และถ้าบัตรเครดิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในการบริโภคไปจากเดิมในทางเพิ่มขึ้นของผู้ถือบัตรจะมีผลมากน้อยแค่ไหน ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 42 มีผลมาก ที่เห็นว่ามีผลใน

ขนาดปานกลางเป็นร้อยละ 38 และมีผลน้อยเป็นร้อยละ 20 โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่เห็นว่ามีผล ทำให้การใช้จ่ายของเขาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมถึงร้อยละ 35 มีมากที่สุดถึงร้อยละ 17 และสัดส่วน รองลงมาร้อยละ 12 เห็นว่าทำให้การใช้จ่ายของเขาเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นไปในทางที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30

และเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การมีบัตรเครดิตทำให้การใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเครดิตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากเพราะการที่สามารถใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มได้ด้วย แม้ส่วนใหญ่ร้อยละ 73 จะใช้บริการนี้นาน ๆ ครั้ง แต่ก็มีปริมาณกว่าร้อยละ 3 ใช้เบิกเงินสดเป็นประจำและที่เหลืออีกกว่าร้อยละ 23 ใช้เบิกบ่อยครั้ง

ด้วยคุณสมบัติที่ดีของบัตรเครดิตที่ใช้แทนเงินสด พกพาสะดวก เป็นที่ยอมรับของร้านค้าและใช้เป็นบัตรเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มได้ ผู้ถือบัตรเครดิตส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 96 จึงพอใจในบริการบัตรเครดิต มีเพียงร้อยละ 4 ที่มีความไม่พอใจอยู่บ้าง และด้วยเหตุนี้ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 97 จึงไม่มีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงการใช้บัตรเครดิตไปจากเดิมแต่ประการใด

ผลการศึกษาที่ได้รับในส่วนที่สองของการวัดค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรพบว่า ในตอนแรกที่ยังไม่นำปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตเข้ามาพิจารณาด้วยรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Y) มีความสัมพันธ์ในทางบวกและอย่างแข็งแกร่งกับการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร (Ca) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองเท่ากับ 0.78 และเป็นความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และมีค่า $R^2 = 0.62$ ซึ่งแสดงว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นสามารถอธิบายถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรได้ร้อยละ 62

เช่นกันพบว่า เมื่อนำปัจจัยทางด้านบัตรเครดิตเข้ามาพิจารณาร่วมด้วยในแง่ที่ว่าการมีบัตรเครดิตทำให้มีรายได้ที่จะใช้จ่ายมากขึ้นผ่านทางวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Ycr) เพิ่มเติมเข้ามาให้กับรายได้ที่หาได้เองเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (Y) รวมกันเข้าเป็นรายได้ทั้งหมด หรืออำนาจซื้อทั้งหมดที่มีอยู่ของผู้ถือบัตร (Y + Ycr) มีผลทำให้ปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรเพิ่มขึ้นจากเดิม (Cb) โดยเป็นความสัมพันธ์อย่างแข็งแกร่งที่แสดงโดยค่าสัมประสิทธิ์ที่สูงถึง 0.83 และเป็นความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และค่า $R^2 = 0.89$ ซึ่งแสดงว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นสามารถอธิบายถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตรได้ถึงร้อยละ 90

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยของคนไทยที่ทำให้มีคุณสมบัติที่จะมีบัตรเครดิตติดตัวเอาไว้ใช้ของกลุ่มผู้ถือบัตรบวกกับแม้เมื่อขาดรายได้ที่หาได้หรือขาดเงินสดจากกระเป๋า ก็ยังสามารถที่จะใช้จ่ายตามความปรารถนาได้โดยใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต แทนและยังสามารถใช้บัตรเบิกเงินสดจากตู้เอทีเอ็มออกมาใช้ได้ด้วย

ทั้งสองประการรวมกันก็เท่ากับทำให้ผู้มีบัตรเครดิตเสมือนมีรายได้หรืออำนาจซื้อทั้งหมดเพิ่มขึ้น ดังนั้นการมีบัตรเครดิตจึงมีแนวโน้มอย่างมีนัยสำคัญทำให้การใช้จ่ายของประชาชนผู้ถือบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นจากเดิมและมักจะเป็นการใช้จ่ายไปในการซื้อสินค้าหรือบริการค่อนข้างฟุ่มเฟือย

ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้รับจากการศึกษาดังนำเสนอมาข้างต้นนำไปสู่การมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาที่ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัจจัยในเรื่องรายได้ทั้งรายได้ที่ทำได้เองและเสมือนการมีรายได้หรือเงินที่จะใช้จ่ายมากขึ้นเพิ่มเติมเข้ามาผ่านทางสินเชื่อจากบัตรเครดิต เป็นตัวกำหนดสำคัญที่สุดของการใช้จ่ายในการบริโภคของผู้ถือบัตร ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์หรือค่า MPC ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และการใช้จ่ายในการบริโภคจึงสูงถึง 0.8 และดังนั้นบทเรียนจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจที่ร้ายแรงที่สุดของประเทศในครั้งนี้ที่ทำให้การใช้จ่ายด้านต่าง ๆ หดตัวลงมากทั้งการใช้จ่ายในการลงทุน การใช้จ่ายในการบริโภคของการใช้จ่ายในภาครัฐบาล การหายไปอย่างมากของการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งออกที่มีการแข่งขันสูงทำให้การส่งออกไทยตกต่ำลงมาก ทำให้เศรษฐกิจไทยไม่อาจพึ่งตลาดต่างประเทศได้มากนัก ทางออกหนึ่งจึงอาจต้องหันมาพึ่งตลาดในประเทศมากขึ้นและการที่ตลาดหรือการใช้จ่ายภายในประเทศจะขยายได้หรือใหญ่โตมากขึ้นได้ ต้องทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้สูงขึ้นกว่าเดิมให้มาก

2. ผลจากการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่า บัตรเครดิตนับวันจะเป็นที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปของผู้มีงานมีอาชีพทั้งที่มั่นคงและมีรายได้สูงและในการใช้บัตรเครดิตก็ได้รับความพอใจเป็นอย่างดีของผู้ถือบัตรดังนั้นตลาดธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทยก็ควรจะขยายการเติบโตได้อีกมาก หากบัตรเครดิตเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้นของสถานจำหน่ายสินค้าและบริการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามจะเป็นไปได้มากขึ้นก็จะต้องมีการปรับปรุงในเรื่องประสิทธิภาพและต้นทุนในการให้บริการให้ดี เพื่อให้ค่าธรรมเนียมในการให้บริการบัตรเครดิตลดลงและค่าธรรมเนียมในการใช้บัตรเครดิตของผู้ใช้บัตรถูกลง

3. ผลจากการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าผู้มีบัตรเครดิตมักใช้บัตรเครดิตไปในการใช้จ่ายในประเภทสถานจำหน่ายสินค้าและบริการและในประเภทสินค้าและบริการค่อนข้างฟุ่มเฟือยตามนิสัยของคนไทยที่เป็นนักบริโภคนิยมและรายได้น้อยแต่รสนิยมสูง จึงมักจะมีปัญหาในเรื่องการใช้จ่ายที่เกินไป (Over Spending) ของคนไทยเกินกว่าความมีผลิตภาพหรือความสามารถในการหารายได้ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อและปัญหาเศรษฐกิจอื่น ๆ ดังนั้นการให้บริการบัตรเครดิตที่มีส่วนในการสร้าง (Money Creation) ออกมาใช้จ่ายกันในระบบเศรษฐกิจ จึงไม่อาจจะเว้นที่จะต้องถูกกำกับและควบคุมโดยธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลัง เพื่อไม่ให้บริการบัตรเครดิต

ที่เป็นบริการที่มีประโยชน์อย่างมากในแง่ที่บัตรเครดิต ปลอดภัย ใช้แทนเงินสด เป็นที่ขอมรับของ
ร้านค้าทั่วไปและพกพาสะดวก ไม่ก่อให้เกิดผลในทางลบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจณี พลจันทร์ และสุวรรณี วัชรจิตต์. รูปแบบการอุปโภคบริโภคในประเทศไทย(2518-2519).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข. “การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคในระยะสั้นและระยะยาวในประเทศไทย”

วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

สุดิมา คำปู้ย. “บัตรเครดิต : เงินพลาสติกในยุคนี้” ทรัพย์ข่าวธุรกิจ. 21, 31 มกราคม 2533. 28-36

ดารณี พุทธวิบูลย์. การจัดการหนี้เชื่อ. กรุงเทพมหานคร : ประชาชน, 2530.

ธนาคารแห่งประเทศไทย ฝ่ายกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์. “รายงานประจำงวด”

16 พฤศจิกายน 2539. 5-9

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาบัตรเครดิต. “เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องธุรกิจบัตรเครดิต”

16 มกราคม 2539. 1-12

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ฝ่ายวิจัยธุรกิจ. “รายงานการศึกษาเรื่องภาพจน์บัตรเครดิตกรุงเทพ”

สิงหาคม 2537. 4-33

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ส่วนเศรษฐกิจวิเคราะห์. “ECONNEWS : บัตรเครดิตธุรกิจเพื่อ

การบริโภค” 291, กุมภาพันธ์ 2540. 44-45

นภพร เรื่องสกุล. เส้นทางธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์. 2529.

บัตรเครดิตกรุงเทพ. ฐานเศรษฐกิจฉบับพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : เอ็มดีอาร์, 2533: 16.

ประเจิด สิ้นทรัพย์. เศรษฐศาสตร์มหภาคทฤษฎีและนโยบาย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2516.

ปฏิภาณ ศรีสังวาล. บัตรเครดิตในเมืองไทย. การเงินธนาคาร. 9 (สิงหาคม 2533): 152.

ประดิษฐ์ ธรรมทินโน. “แบบแผนการใช้จ่ายในการบริโภคของประชากรในประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2506 และ 2521” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.

ประภาศรี, สุสิทธิ์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การวิจัยพฤติกรรมในการใช้บริการของ
ธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ประมวลคำศัพท์การเงิน การธนาคาร และการลงทุน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมการจัดการธุรกิจ
แห่งประเทศไทย, 2531.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์**

ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานเนียบนายกรัฐมนตรี้, 2518.

โสมนัส ฌ บางช้าง. **มารู้จักบัตรเครดิตในประเทศไทยกันสักนิด.** **วารสารนักบริหาร.** 8 (มกราคม-
มีนาคม 2530) : 49.

สาวิตร สาประเสริฐ. **เจาะบัตรเครดิตมูลค่า 45,000 ล้าน.** **การเงินธนาคาร.** 9 (สิงหาคม 2533) :
143-152.

อำนวย ลีชาติพิชญกุล. **การธนาคารพาณิชย์ การดำเนินงานและเทคโนโลยี.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

อัจฉรา เกียรติไกรสกุล. **“การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อ
บัตรเครดิตที่ออกโดยสถาบันการเงิน”** วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2529.

ภาษาอังกฤษ

Keynes, J.M. **The General Theory of Employment, Interest and Money.**

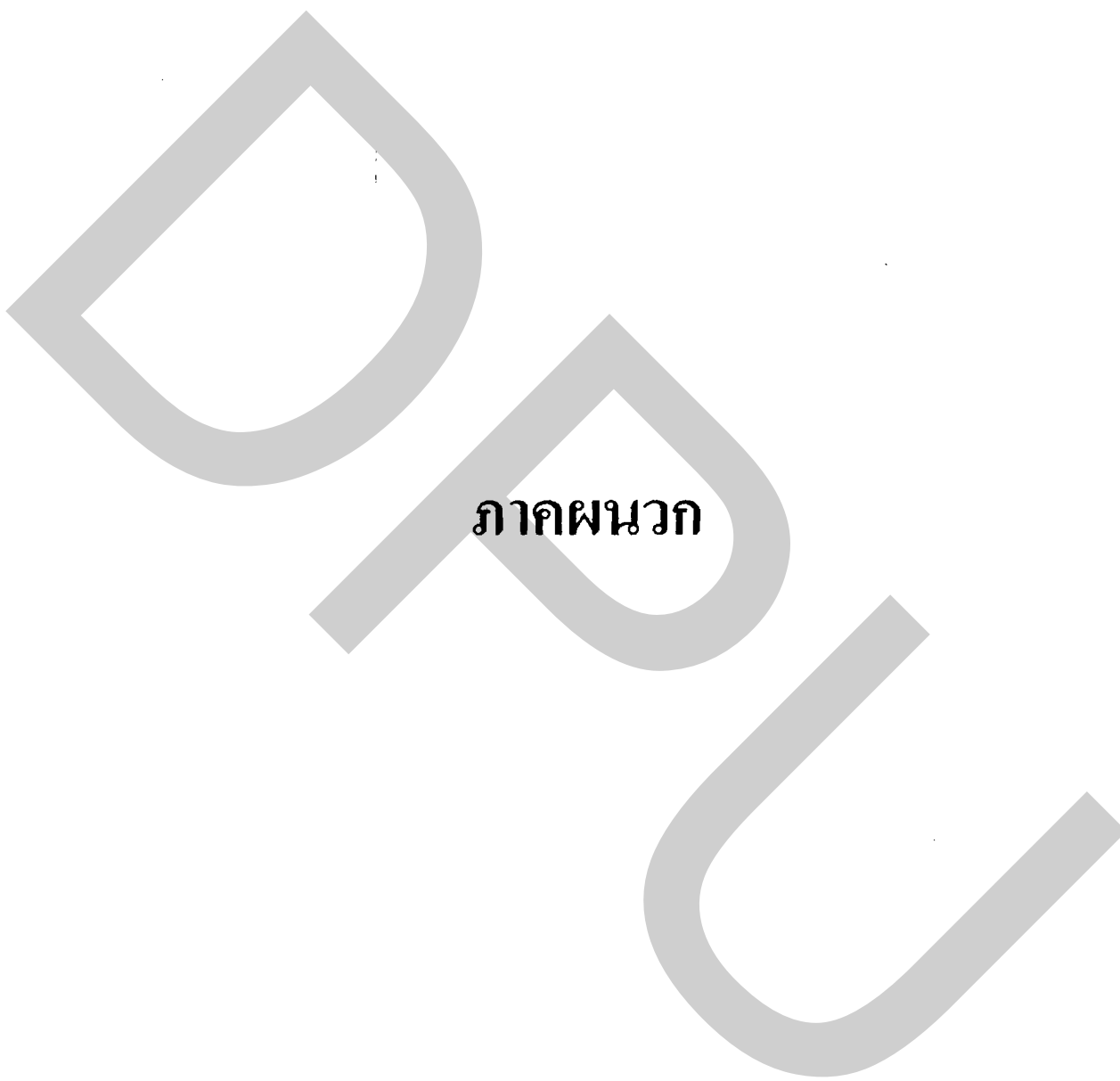
New York : Harcourt, 1956.

Lluch, C and R. A William. **“Cross Country Demand and Saving Pattern :**

An Application of the Extended Linear Expenditure System”

Review of Economics and Statistics. LVII (Augut 1975) :

1238-1257, 1975.

ภาคผนวก

วิธีการคำนวณค่าตัวแปรในการศึกษา

1. ตัวแปร Ca ของสมการที่ 3 ในหน้า 56 C คือ ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร การคำนวณค่าตัวแปรโดยนำตัวเลขจากรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 6) และลบด้วยจำนวนเงินที่ออมรายเดือนของผู้ถือบัตร (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 7.2)

2. ตัวแปร Y ของสมการที่ 3 ในหน้า 56 Y คือ การมีรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตรเครดิตและมีการบริโภคแต่ไม่ได้ใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต การคำนวณค่าตัวแปรโดยนำตัวเลขจากรายได้ที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 6) มาคำนวณ

3. ตัวแปร Cb ของสมการที่ 4 ในหน้า 58 C คือ ปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร การคำนวณค่าตัวแปรโดยนำตัวเลขปริมาณเงินใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือนที่จ่ายเป็นเงินสด (ตัวเลขจากที่คำนวณได้ในข้อ 1) และบวกด้วยตัวเลขที่จ่ายผ่านบัตรเครดิต (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 10.6 บวกกับตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 12.3 ตัวเลขที่นำมาคำนวณนั้นเราจะใช้ค่าเฉลี่ยของช่วงที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในแต่ละข้อ)

4. ตัวแปร Ycr ของสมการที่ 4 ในหน้า 58 Ycr คือ การมีรายได้และใช้รายได้จากวงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตของผู้ถือบัตร การคำนวณค่าตัวแปรโดยนำตัวเลขปริมาณเงินที่หาได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 6) บวกกับตัวเลขปริมาณการใช้วงเงินสินเชื่อจากบัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ถือบัตร (ตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 10.6 บวกกับตัวเลขจากแบบสอบถามในข้อ 12.3)

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการเพื่อใช้ในการงานเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของบัตรเครดิตต่อการใช้จ่ายในการบริโภคของประชาชน” อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบคำถามในแบบสอบถามนี้ด้วย และขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย “/” ในวงเล็บ [] หน้าคำตอบและให้เหตุผลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1.เพศ	[]ชาย	[]หญิง
2.สถานภาพ	[]โสด	[]สมรส
	[]หย่า	
3.อายุ (ปี)	[]20-30	[]31-40
	[]41-50	[]51-60
	[]เกิน 61 ปีขึ้นไป	
4.ระดับการศึกษา	[]ไม่เกินมัธยมปลายหรือเทียบเท่า	
	[]ปวส.หรือเทียบเท่า	
	[]ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	
	[]ปริญญาโทขึ้นไป []อื่นๆ โปรดระบุ.....	
5.อาชีพ	[]ลูกจ้างบริษัทเอกชน []พนักงานรัฐวิสาหกิจ	
	[]รับราชการ []เจ้าของกิจการ	
	และโปรดระบุตำแหน่งงานของท่านด้วย	
	ตำแหน่ง.....	

6.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน(รวมค่าครองชีพและอื่น ๆ).....(บาท)

ส่วนที่ 2 : คำถาม

- 7.1จากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่านที่ระบุในข้อ 6 ท่านใช้จ่ายหมดหรือไม่
- []ใช้จ่ายไปหมด []ใช้จ่ายไม่หมด
- 7.2ถ้าใช้จ่ายไม่หมด มีเหลือเก็บออมเอาไว้จำนวนเท่าไรของรายได้ต่อเดือน
- 1.เงินออมต่อเดือน.....(บาท)

8.อะไรเป็นสาเหตุให้ท่านตัดสินใจมีบัตรเครดิต(โปรดระบุเหตุ)

- []ใช้แทนเงินสด []เป็นที่ยอมรับของร้านค้า
[]พกพาสะดวก []อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9.1ท่านมีบัตรเครดิตกี่ใบ

(โปรดระบุจำนวน).....(ใบ)

9.2เป็นบัตรอะไร/ของธนาคารใด

- []...../ธนาคารกรุงเทพ []...../ธนาคารกสิกรไทย
[]...../ธนาคารกรุงศรีอยุธยา []...../ซีทีแบงก์
[]...../ธนาคารไทยพาณิชย์ []...../อเมริกันเอ็กเพรส
[]...../ธนาคารทหารไทย []...../ธนาคารไทยธน
[]...../ธนาคารกรุงไทย []...../ธนาคารอื่น ๆ โปรดระบุ...

10.1ท่านใช้บัตรเครดิตชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการบ่อยหรือไม่

- []เป็นประจำทุกครั้งที่ซื้อ []นาน ๆ ครั้ง
[]บ่อย []ไม่บ่อย
[]อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10.2สัดส่วนในการใช้เงินสดจากกระเป๋าตนเองต่อการใช้บัตรเครดิตเฉลี่ยต่อเดือนในการชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการ

- 1.เงินสดจากกระเป๋า.....(บาท)
2.บัตรเครดิต.....(บาท)

10.3ท่านมักใช้บัตรเครดิตในร้านจำหน่ายสินค้าหรือบริการใดบ้างในแต่ละเดือน

- []ใช้จ่ายในห้างสรรพสินค้า []ร้านขายหนังสือและชำระค่าโดยสาร
[]โรงแรม รีสอร์ท []ปั้มน้ำมันและอยู่ซ่อมรถยนต์
[]ในสถานเริงรมย์ []บริษัทประกันภัย ประกันชีวิต
[]โรงพยาบาลคลินิก
[]ในร้านอาหาร ภัตตาคาร
[]ร้านทอง ร้านจิวเวอรี่
[]ร้านเครื่องเสียง เครื่องไฟฟ้า
[]ใช้เพื่อการเดินทาง

10.4จากข้อ 10.3 ท่านใช้จ่ายจำนวนเท่าไร

- 1.จำนวน.....(บาท)

10.5 ท่านใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าประเภทใดมากที่สุด โปรดระบุตัวเลขมากที่สุดจาก 5 ถึง 1

- ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม
- ประเภทสถานบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวก
- ประเภทเสื้อผ้าและสิ่งฟุ่มเฟือย
- ประเภทยานพาหนะและขนส่ง
- ประเภทการรักษาพยาบาล

10.6 ท่านใช้จ่ายผ่านทางบัตรเครดิตเป็นจำนวนเงินเท่าไรเฉลี่ยต่อเดือน

- น้อยกว่า 5,000 ลงมา 5,000-10,000
- 10,001-15,000 15,001-20,000
- 20,001-25,000 25,001-30,000
- 30,001 ขึ้นไป อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11.1 การมีบัตรเครดิต ทำให้การใช้จ่ายของท่านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่

- เปลี่ยนแปลง ไม่เปลี่ยนแปลง

11.2 ถ้าเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากน้อยเพียงใด

- มาก ไม่มาก
- เปลี่ยนแปลงบ้าง

11.3 เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

- 1. มากขึ้น จำนวน.....(บาท)จากเดิม
- เพราะเหตุใด.....

12.1 ท่านใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดด้วยหรือไม่

- เบิกด้วย ไม่เบิก

12.2 ถ้าใช้เบิกเงินสดด้วย บ่อยครั้งสักแค่ไหน

- เป็นประจำ บ่อย
- นาน ๆ ครั้ง

12.3 เฉลี่ยต่อเดือนแล้วท่านใช้บัตรเครดิตเบิกเงินสดสักเท่าไร

- น้อยกว่า 5,000 5,001-10,000
- 10,001-15,000 15,001-20,000
- 20,001-25,000 25,001-30,000
- 30,001 ขึ้นไป อื่น ๆ โปรดระบุ.....

13.1 ท่านพอใจหรือไม่พอใจหรือมีปัญหาในการใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด

พอใจ ไม่พอใจ

13.2 ถ้าพอใจ พอใจในเรื่องใด(โปรดระบุ)

.....

13.3 ท่านมีอะไรไม่พอใจหรือมีปัญหาในเรื่องการใช้บัตรเครดิตบ้าง(โปรดระบุ)

.....

14.1 จะมีอะไรเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความต้องการในการใช้บัตรเครดิตในอนาคต
ของท่านหรือไม่

เปลี่ยนแปลง ไม่เปลี่ยนแปลง

14.2 ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง จะเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดและเพราะเหตุผลใด
(โปรดระบุ).....

.....

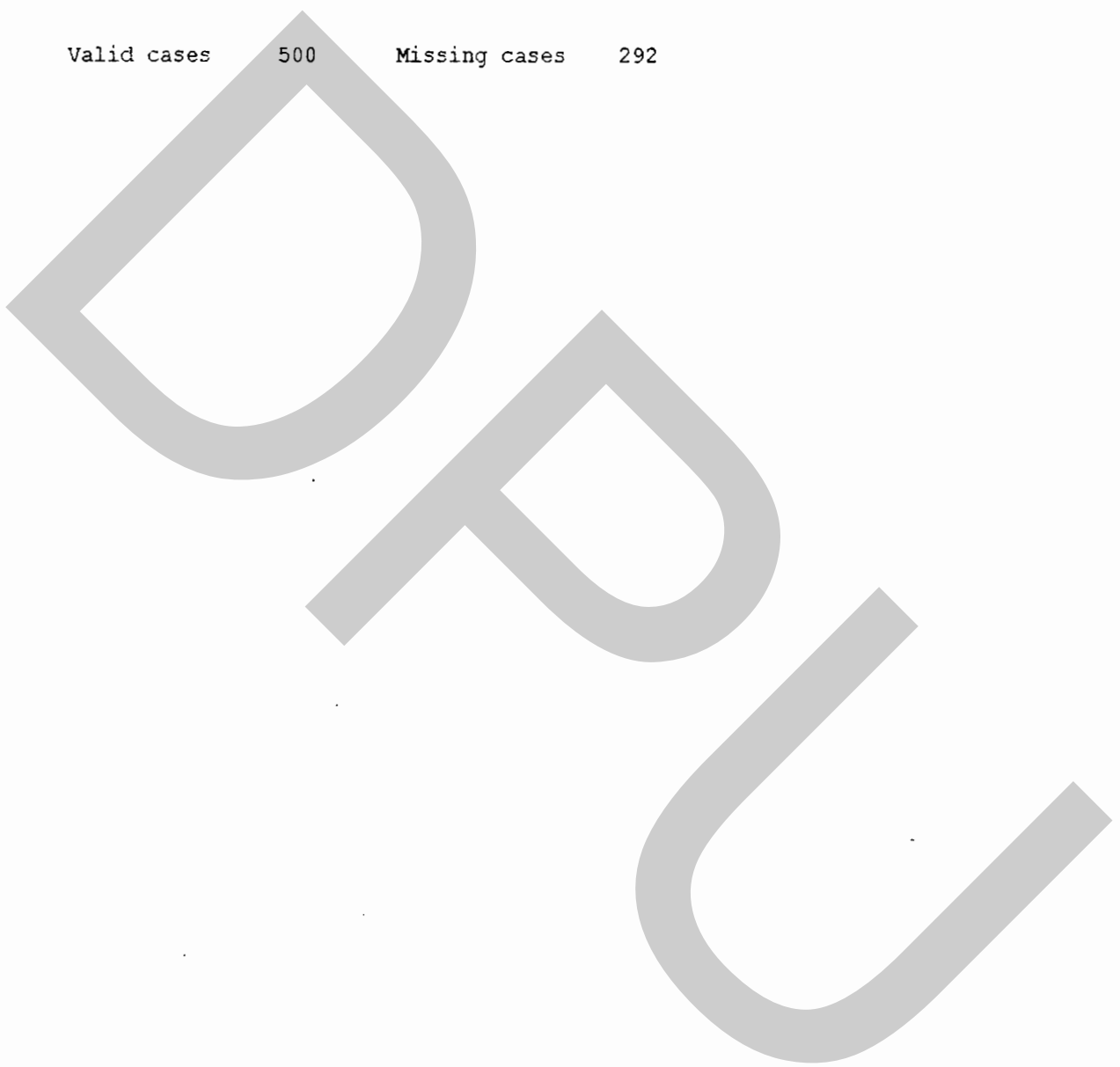
CA

Value Label	Value	Frequency	Percent	Valid Percent	Cum Percent
	10000.00	3	.4	.6	.6
	11000.00	1	.1	.2	.8
	12000.00	8	1.0	1.6	2.4
	13000.00	5	.6	1.0	3.4
	14500.00	4	.5	.8	4.2
	15000.00	5	.6	1.0	5.2
	16000.00	1	.1	.2	5.4
	16500.00	1	.1	.2	5.6
	17000.00	6	.8	1.2	6.8
	17400.00	1	.1	.2	7.0
	18000.00	13	1.6	2.6	9.6
	19000.00	17	2.1	3.4	13.0
	19500.00	8	1.0	1.6	14.6
	20000.00	27	3.4	5.4	20.0
	20500.00	15	1.9	3.0	23.0
	21000.00	29	3.7	5.8	28.8
	21500.00	1	.1	.2	29.0
	22000.00	62	7.8	12.4	41.4
	22500.00	7	.9	1.4	42.8
	23000.00	37	4.7	7.4	50.2
	23500.00	4	.5	.8	51.0
	24000.00	30	3.8	6.0	57.0
	24500.00	7	.9	1.4	58.4
	25000.00	25	3.2	5.0	63.4
	26000.00	41	5.2	8.2	71.6
	27000.00	23	2.9	4.6	76.2
	27500.00	3	.4	.6	76.8
	28000.00	11	1.4	2.2	79.0
	28400.00	1	.1	.2	79.2
	28500.00	4	.5	.8	80.0
	29000.00	16	2.0	3.2	83.2
	29500.00	6	.8	1.2	84.4
	30000.00	10	1.3	2.0	86.4
	31000.00	8	1.0	1.6	88.0
	32000.00	5	.6	1.0	89.0
	32500.00	3	.4	.6	89.6
	33000.00	8	1.0	1.6	91.2
	34000.00	9	1.1	1.8	93.0
	34500.00	8	1.0	1.6	94.6
	35500.00	4	.5	.8	95.4
	36000.00	8	1.0	1.6	97.0
	37000.00	4	.5	.8	97.8
	37500.00	1	.1	.2	98.0
	38000.00	5	.6	1.0	99.0
	39000.00	3	.4	.6	99.6
	40000.00	2	.3	.4	100.0

CA

	.	292	36.9	Missing	
		-----	-----	-----	
	Total	792	100.0	100.0	
Mean	24351.600	Median	23000.000	Mode	22000.000
Std dev	5597.220	Variance	31328875.2	Minimum	10000.000
Maximum	40000.000	Sum	12175800.0		

Valid cases 500 Missing cases 292

CB

Value Label	Value	Frequency	Percent	Valid Percent	Cum Percent
	30000.00	6	.8	1.2	1.2
	30500.00	1	.1	.2	1.4
	32000.00	5	.6	1.0	2.4
	32500.00	3	.4	.6	3.0
	33000.00	11	1.4	2.2	5.2
	34000.00	18	2.3	3.6	8.8
	34500.00	3	.4	.6	9.4
	35000.00	17	2.1	3.4	12.8
	35500.00	11	1.4	2.2	15.0
	36000.00	23	2.9	4.6	19.6
	37000.00	21	2.7	4.2	23.8
	37500.00	4	.5	.8	24.6
	38000.00	15	1.9	3.0	27.6
	38500.00	2	.3	.4	28.0
	39000.00	37	4.7	7.4	35.4
	39500.00	1	.1	.2	35.6
	40000.00	19	2.4	3.8	39.4
	40500.00	1	.1	.2	39.6
	41000.00	17	2.1	3.4	43.0
	41500.00	7	.9	1.4	44.4
	42000.00	25	3.2	5.0	49.4
	43000.00	7	.9	1.4	50.8
	44000.00	5	.6	1.0	51.8
	44500.00	8	1.0	1.6	53.4
	45000.00	20	2.5	4.0	57.4
	45500.00	3	.4	.6	58.0
	46000.00	26	3.3	5.2	63.2
	47000.00	4	.5	.8	64.0
	47500.00	3	.4	.6	64.6
	48000.00	14	1.8	2.8	67.4
	48500.00	4	.5	.8	68.2
	49000.00	11	1.4	2.2	70.4
	50000.00	21	2.7	4.2	74.6
	51000.00	3	.4	.6	75.2
	51400.00	1	.1	.2	75.4
	51500.00	3	.4	.6	76.0
	52000.00	16	2.0	3.2	79.2
	53000.00	11	1.4	2.2	81.4
	54000.00	4	.5	.8	82.2
	55000.00	11	1.4	2.2	84.4
	56000.00	6	.8	1.2	85.6
	57500.00	3	.4	.6	86.2
	58000.00	10	1.3	2.0	88.2
	59000.00	11	1.4	2.2	90.4
	60000.00	5	.6	1.0	91.4
	61000.00	5	.6	1.0	92.4
	62000.00	7	.9	1.4	93.8

CB

63000.00	4	.5	.8	94.6
64000.00	6	.8	1.2	95.8
64500.00	4	.5	.8	96.6
65000.00	4	.5	.8	97.4
66500.00	1	.1	.2	97.6
68000.00	1	.1	.2	97.8
69000.00	1	.1	.2	98.0
69500.00	4	.5	.8	98.8
73000.00	2	.3	.4	99.2
76000.00	1	.1	.2	99.4
82000.00	1	.1	.2	99.6
83000.00	1	.1	.2	99.8
94000.00	1	.1	.2	100.0
.	292	36.9	Missing	

Total	792	100.0	100.0
-------	-----	-------	-------

Mean	45274.800	Median	43000.000	Mode	39000.000
Std dev	9831.924	Variance	96666738.4	Minimum	30000.000
Maximum	94000.000	Sum	22637400.0		

Valid cases	500	Missing cases	292
-------------	-----	---------------	-----

Y

Value Label	Value	Frequency	Percent	Valid Percent	Cum Percent
	20000.00	26	3.3	5.2	5.2
	20500.00	4	.5	.8	6.0
	21000.00	26	3.3	5.2	11.2
	21500.00	3	.4	.6	11.8
	22000.00	58	7.3	11.6	23.4
	22500.00	3	.4	.6	24.0
	23000.00	29	3.7	5.8	29.8
	24000.00	38	4.8	7.6	37.4
	24500.00	6	.8	1.2	38.6
	25000.00	28	3.5	5.6	44.2
	26000.00	53	6.7	10.6	54.8
	27000.00	27	3.4	5.4	60.2
	28000.00	44	5.6	8.8	69.0
	28500.00	7	.9	1.4	70.4
	29000.00	40	5.1	8.0	78.4
	29500.00	3	.4	.6	79.0
	30000.00	8	1.0	1.6	80.6
	31000.00	7	.9	1.4	82.0
	32000.00	8	1.0	1.6	83.6
	32500.00	3	.4	.6	84.2
	34000.00	7	.9	1.4	85.6
	35000.00	8	1.0	1.6	87.2
	36000.00	18	2.3	3.6	90.8
	36500.00	4	.5	.8	91.6
	37500.00	4	.5	.8	92.4
	38000.00	18	2.3	3.6	96.0
	39000.00	7	.9	1.4	97.4
	41000.00	4	.5	.8	98.2
	42000.00	3	.4	.6	98.8
	43000.00	1	.1	.2	99.0
	45000.00	4	.5	.8	99.8
	56000.00	1	.1	.2	100.0
	.	292	36.9	Missing	
	Total	792	100.0	100.0	
Mean	27135.000	Median	26000.000	Mode	22000.000
Std dev	5635.227	Variance	31755786.6	Range	36000.000
Minimum	20000.000	Maximum	56000.000	Sum	13567500.0
Valid cases	500	Missing cases	292		

YCR

Value Label	Value	Frequency	Percent	Valid Percent	Cum Percent
	30000.00	15	1.9	3.0	3.0
	31000.00	14	1.8	2.8	5.8
	32000.00	36	4.5	7.2	13.0
	32500.00	7	.9	1.4	14.4
	33000.00	9	1.1	1.8	16.2
	34000.00	49	6.2	9.8	26.0
	34500.00	3	.4	.6	26.6
	35000.00	10	1.3	2.0	28.6
	36000.00	24	3.0	4.8	33.4
	37000.00	17	2.1	3.4	36.8
	38000.00	59	7.4	11.8	48.6
	38500.00	3	.4	.6	49.2
	39000.00	12	1.5	2.4	51.6
	40000.00	16	2.0	3.2	54.8
	41000.00	5	.6	1.0	55.8
	42000.00	21	2.7	4.2	60.0
	43000.00	7	.9	1.4	61.4
	44000.00	17	2.1	3.4	64.8
	45000.00	19	2.4	3.8	68.6
	46000.00	23	2.9	4.6	73.2
	47000.00	13	1.6	2.6	75.8
	48000.00	17	2.1	3.4	79.2
	48500.00	6	.8	1.2	80.4
	49000.00	13	1.6	2.6	83.0
	50000.00	11	1.4	2.2	85.2
	54000.00	7	.9	1.4	86.6
	54500.00	8	1.0	1.6	88.2
	55000.00	12	1.5	2.4	90.6
	56000.00	9	1.1	1.8	92.4
	58000.00	18	2.3	3.6	96.0
	59000.00	6	.8	1.2	97.2
	63000.00	4	.5	.8	98.0
	65000.00	2	.3	.4	98.4
	66000.00	1	.1	.2	98.6
	72000.00	2	.3	.4	99.0
	73000.00	1	.1	.2	99.2
	74000.00	1	.1	.2	99.4
	75000.00	2	.3	.4	99.8
	86000.00	1	.1	.2	100.0
.		292	36.9	Missing	
Total		792	100.0	100.0	

YCR

Mean	41887.000	Median	39000.000	Mode	38000.000
Std dev	9161.692	Variance	83936604.2	Range	56000.000
Minimum	30000.000	Maximum	86000.000	Sum	20943500.0

Valid cases	500	Missing cases	292
-------------	-----	---------------	-----

* * * * MULTIPLE REGRESSION * * * *

Listwise Deletion of Missing Data

Equation Number 1 Dependent Variable.. CA

Block Number 1. Method: Enter Y

Variable(s) Entered on Step Number
1.. Y

Multiple R .78909
 R Square .62267
 Adjusted R Square .62191
 Standard Error 3441.66438

Analysis of Variance

	DF	Sum of Squares	Mean Square
Regression	1	9734271984.84735	9734271984.84735
Residual	498	5898836735.15265	11845053.68505

F = 821.80058 Signif F = .0000

----- Variables in the Equation -----

Variable	B	SE B	Beta	T	Sig T
Y	.783773	.027341	.789095	28.667	.0000
(Constant)	3083.932876	757.683026		4.070	.0001

End Block Number 1 All requested variables entered.

* * * * MULTIPLE REGRESSION * * * *

Listwise Deletion of Missing Data

Equation Number 1 Dependent Variable.. CB

Block Number 1. Method: Enter YCR

Variable(s) Entered on Step Number
1.. YCR

Multiple R .94750
 R Square .89775
 Adjusted R Square .89755
 Standard Error 3147.03017

Analysis of Variance

	DF	Sum of Squares	Mean Square
Regression	1	43304610622.63121	43304610622.6312
Residual	498	4932091857.36881	9903798.91038

F = 4372.52523 Signif F = .0000

----- Variables in the Equation -----

Variable	B	SE B	Beta	T	Sig T
YCR	.834323	.012617	.947498	66.125	.0000
(Constant)	5178.747389	622.485635		8.319	.0000

End Block Number 1 All requested variables entered.

ประวัติผู้เขียน

นายพรเทพ สมเชื้อเวียง เกิดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2508 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา พ.ศ. 2530

ประวัติการทำงาน ในปี 2530 ได้เข้าทำงานที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ต่อมาในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2532 ได้เข้าทำงานที่ฝ่ายฝึกอบรม ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ตำแหน่งพนักงานชั้นกลาง และเข้าศึกษาในระดับปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาการเงินการคลัง เมื่อปี พ.ศ. 2537 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งพนักงานบริหารชั้นต้น 1 ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยซอยวัดบัวขวัญ